

IRANO PADANGĖJE TELKIASI KARO DEBESYS

PRADEDAMAS STATYTI PIRMASIS ATOMINIS POVANDENINIS LAIVAS

Jis užvaldys pasaulio jūras, sako admirolas

WASHINGTONAS, D. C. — Kaip vakar trumpai minėjome, Amerikos laivyno vadovybė užsakė Grotono (Conn.) laivų statykloj Electric Boat Co. pirmą povandeninį laivą, kuris bus varomas atominė energija.

Iš to galima suprasti, kad pastangos, pastatyti laivui atominės energijos "motorą", yra pasisekusios.

Arčiau atominės eros

Šio laivo statyba užtruks dvejus metus. Jis kainos \$40 milijonų dolerių. Po dviejų metų, Amerika turės povandeninį laivą (reikia manyti ne vieną), kuris galės pasinėręs atlikti bet kokią tolimą žygį. Po to, galima manyti, nebetoli tas laikas, kada bus surasti būdai panaudoti atominę energiją ir praktiskam gyvenimui.

Povandeninio laivo atominės energijos mašina (reaktorius) buvo pradėtas statyti 1948 m. Ją gamina Westinghouse Electric, General Electric gamina kitą modelį.

"Snoerkel" tipas—paseno

Atominė mašina gamina šilumą, kurią galima paversti į garą arba elektros energiją, reikalingą laivui varyti.

Paskutinis išradimas povandeninių laivų statyboj buvo dizelio mašinų panaudojimo plaukiant po vandeniu. Šio tipo, "Snoerkel" povandeninį laivą išrado vokiečiai, ir jų daug stato sovietai. Snoerkel tipo povandeninis gauna per iškištą vamzdį oro mašinoms ir igulai, ir dėlto galima išbūti savaites po vandeniu. Išradus atominis povandeninius laivus, sovietų pastatyti vokiečių tipo laivai yra pasenę.

60 mylių greitis pasinėrus

Atominis pov. laivas bus ne daug ką didesnis, kaip dabartiniai laivai, apie 2,500 t. Bet jo greitis bus nepalyginamai didesnis, spėjama 60 mylių po vandeniu, tuo tarpu, kai dabartiniai laivai gali pasiekti pasinėrę 20-25 mylias per valandą.

Viceadmirblas Charles A. Lockwood, buvęs Jungtinių Valstybių povandeninio laivyno viršininkas Pacifike, pranešauja: "Atominiai povandeniniai laivai pralenks savo greičiu, savo jėga ir manevravimu pačius moderniausius "snoerkel" tipo povandeninius laivus, kuriuos dabar stato ar ruošiasi statyti Sovietų Rusija. Atominis povandeninis laivas užvaldys pasaulio vandenynus".

Komunistai valdė IPR, sako Budenz

WASHINGTONAS, D. C. — Louis Budenz, buvęs komunistų dienraščio Daily Worker redaktorius tvirtina, kad Institutas Pacifiko klausimams buvo visiškoj komunistų partijos kontrolej.

Šis faktas jam paaiškėjęs kada jis priklausė Amerikos komunistų partijos politbiurui (1935-1945 m.). Budenz dabar yra profesorium katalikų Fordham universitete. Jis liudijo Senato vidaus saugumo komitete.

Balsas Kongrese: Lietuviai laisvės kovų avangarde

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų Rūmų narys Charles J. Kersten pasakė, kad kalbant apie Sovietų Rusijos stiprybę nereikia pamiršti fakto, kad jos pusę gyventojų nėra rusai.

"Pogrindžio ukrainiečiai, lietuviai, gruzinai ir kitos pasipriešinimo grupės jau šandien sudaro aktyvią jėgą, kovojančią su komunizmu", sako atst. Kersten.

Šitokiais argumentais atst. Kersten remia savo rezoliuciją, įteiktą Atstovų Rūmams, kurioj jis reikalauja, kad Amerikos užsienio politika būtų suderinta su Sovietų Sąjungos geografija ir etnologija.

Svetimšaliai Amerikoje

WASHINGTONAS, D. C. — Teisingumo dpeartamentas praneša, kad per paskutinį surašymą, pagal vidaus saugumo įstatymą, užsiregistravo 2,308,517 svetimšalių.

Imigracijos įstaigos spėja, kad nemažesnis užsieniečių skaičius nesiregistruoja, nes jie yra įkeliavę nelegaliai ir bijosi ištrėmimo.

Jugoslavija krypta į demokratiją

CHICAGO, Ill. — Tokį įspūdį susidarė Mr. Roy McCorkel, CARE misijos viršininkas Europoj, grįžęs iš maršalo Tito imperijos. Jugoslavijoj nebėra geležinės uždangos, galima vaikščioti kur norima, sako McCorkel. Šandien ji jau skirtinga nuo kitų rytų kraštų, esančių Sovietų S-gos priežiūroj.

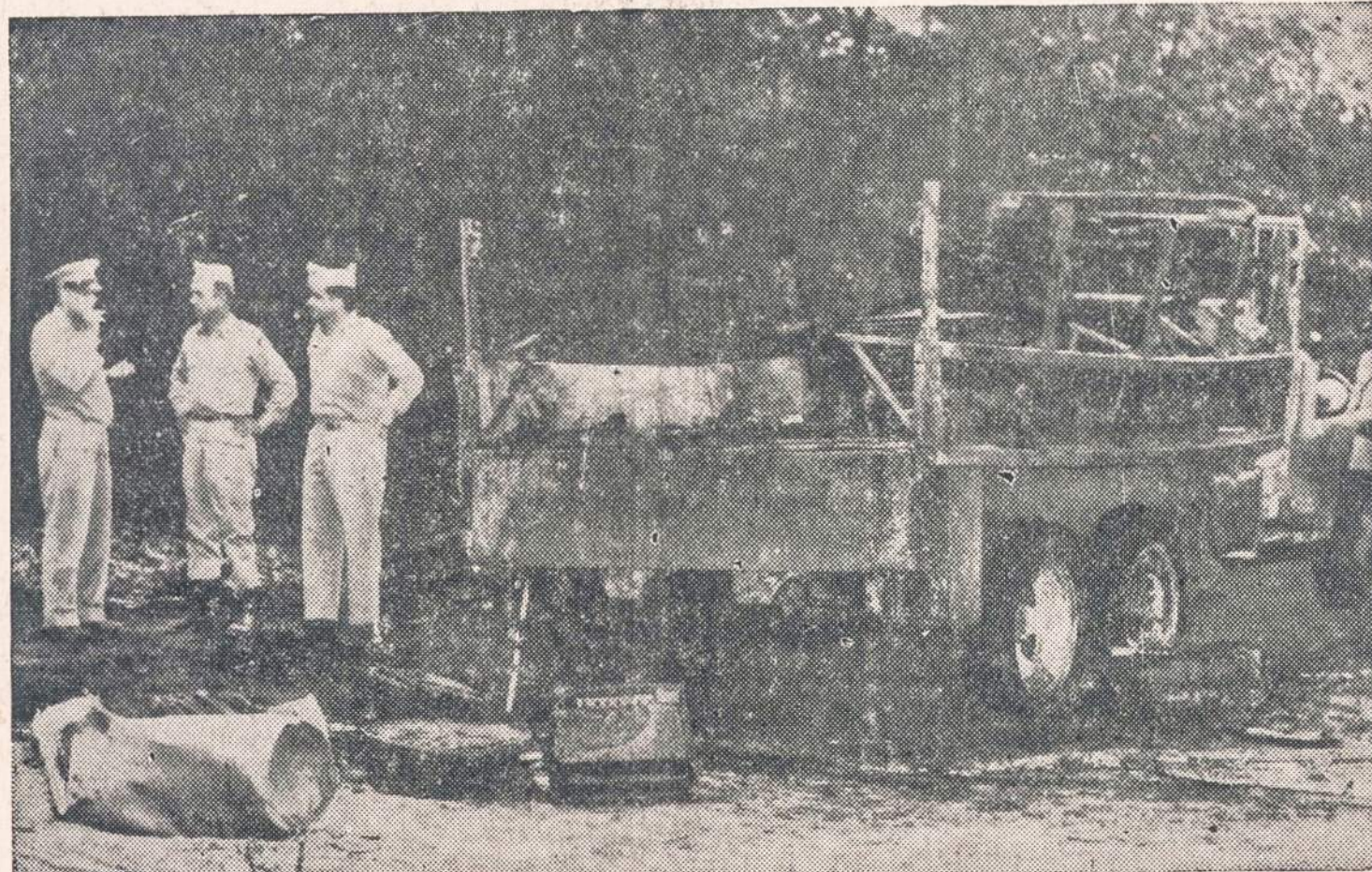
Per paskutinius šešis mėnesius CARE organizacija pasiuntė Jugoslavijos gyventojams maisto gaminių už \$35,000,000, sako jos pareigūnas. Komisija iš 7 žmonių yra Jugoslavijoj, kad prižiūrėtų pagalbos skirstymą žmonėms, daugiausia jos reikalingiems, nepaisant jų religinio ar politinio nusistatymo.

(Amerikos vyriausybės siunčiamus produktus priima Jugoslavijos vyriausybė, kuri juos skirsto ir parduvinėja pagal savo nuožiūrą, bet bendradarbiaujant su Amerikos valdžios atstovais).

"KAZKAS" GELBSTI KINAM STATYTI POVAND. LAIVUS

HONOLULU, Hawaii.—Adm. George Henderson, Amerikos 5. lėktuvnešių eskadros vadas, grįždamas iš Korėjos vandenų su savo Princeton, užsuko į Pearl Harbor.

Šis pasakė turįs žinių apie povandeninių laivų statybą Kinijoje. Statybai vadovauja žmonės, kurie žino kaip statyti. (Tie, kurie žino ir padeda Kinijos komunistams statyti, gali būti tik rusai).

FORT DIX, N. J. — Sprausminis lėktuvas atsimušė į sunkvežimį, kuriuo važiuo kareiviai. Žuvo du lakūnai ir 10 karių.

SAJUNGININKAI PASIPIKTINĖ KOMUNISTŲ DERYBŲ TAKTIKA

Kaltina delegaciją bloga valia

J. T. VYR. BUSTINĖ. Tokyo. — Jungtinių Tautų karinė vadovybė priekaištavo trečiadienį komunistų derybų delegacijai dėl jos derėjimosi būdų, paverčiant Kaesongą, "taikos" miestą, visuotiniu blogos valios simboliu.

Nužudymo kaltė tenka komunistams

Savo biuleteny Jungtinių Tautų vadovybė kaltina komunistus dėl įvykusio užpuolimo prieš jų sargybinius derybų demilitarizuotoj vietoj.

Kai J. T. arm. vadas pasiūlė derybų vietą danų ligonlaivį Jutlandia, komunistai šį pasiūlymą atmetė. Jie pasiūlė Kaesongo miestą deryboms, jie išpareigojo saugoti dreybų vietą. Jie gali, žinoma, tą vietą apsaugoti ir nuo pašalinių civilių. Tad atsakomybė už kiniečio sargybos viršininko nužudymą tenka komunistams, derybų miesto saugotojams, sakoma biuleteny.

Nauji priekaištai

Kinijos komunistų radijas Peipinge tuo pat laiku puola Ameriką, kaltinant, kad ji tęsia paliaubų derybas, kol Kongresas priims naują karą būdą, o po to Amerika derybas nutrauksianti.

Kom. delegacijos pirmininkas surado dar naują sąlygų laužymą: Jungt. Tautų lėktuvai užreikalingiems, nepaisant jų religinio ar politinio nusistatymo.

Kom. delegacijos pirmininkas surado dar naują sąlygų laužymą: Jungt. Tautų lėktuvai užreikalingiems, nepaisant jų religinio ar politinio nusistatymo.

Komunistams jau anksčiau buvo išpėta, kad norint išvengti tokių nesuipratimų, reikalinga kiekvieną kartą pranešti antrajai pusei — kaip tai yra susitarta kada ir kokių kelių vyksta delegacijos ar jos štabo nariai.

Atrodo, kad komunistai tyčia nepraneša tikėdami būti užpultais ir turėti po to naujos kaltinamosios medžiagos.

—Columbus miesto, Ind. mēras Mr. Stevenson labai apsidžiaugė savo policijos stropumu, kai sugrįžęs prie savo automobilio rado vieno dolerio "tiketą" už ilgą parkinimą.

Jungtinės Tautos nesiryžta tvarkyti Suez kan. reikalų

JUNGTINĖS TAUTOS. New York. — Saugumo taryba antrą kartą atidėjo numatytus žygius prieš Egipto vyriausybę. Ji kaltinama trūgdamt laivų susisiekimą Suez kanalu, ypačiai laivų, kurie atplaukia ar išplaukia iš Izraelio uostų.

Buvo numatyta įteikti Egiptui įspėjančią notą, tačiau J. T. Saugumo taryba, bijodama kelti arabų tautos ne draugiškas nuotaikas Vakarmas, atidėjo rezoliucijos balsavimą kitam kartui.

Amerikos lėktuvai skrenda į Angliją

LONDONAS. — Stiprinant oro jėgas Europos bazėse, Amerikos karinė vadovybė siunčia į Angliją 25 sprausminius lėktuvus, priklausiančius 81 oro eskadrilei.

Orui pagerėjus, lėktuvai išvyksta per Atlantą šiuo keliu: Labradoras, Grenlandija, Islandija, Skotlandija ir jų bazė, 90 mylių nuo Londono.

Netrukus, per ateinančias dvi savaites, išskris tuo pat keliu kiti du būriai, priklausą tai pačiai 81 eskadrilei. Lėktuvai yra F-86 tipo.

Tada bendras Amerikos karo lėktuvų skaičius Anglijoj sieks 215. Amerikos lakūnų ir aerodromų tarybos kareivių skaičius Anglijoj siekia 20,000 vyrų.

Sov. MIG-15 lėktuvas amerikiečių rankose

WASHINGTONAS, D. C. — Pirmą kartą naujaisiais sovietų statybos sprausminis lėktuvas, MIG-15, pateko į Amerikos specialistų rankas. Lėktuvas yra mažai apgadintas (ištrauktas iš vandens). Jį pašovė Amerikos ir anglų naikintojai, pakilę nuo lėktuvnešių.

Lėktuvą atgabeno į Wright-Patterson aviacijos bazę, Dayton, Ohio, kur aviacijos inžinieriai dabar studijuoja jo motorą ir statybą.

Vėliausios žinios

—Baisusis orkanas, nusiuo-bęs Jamaikos salą, pasiekė Meksiką. Didžiausius nuostolius jis pridarė žibalo mieste Tampiko. Buvo nutraukta elektros srovė, 15 žmonių sužeista. Orkano stiprumas buvo 130 mylių per valandą, bet miestą palietė ne savo centru, o tik 78 mylių per valandą stiprumu.

—Gen. Willoughby, buvęs Amerikos žvalgybos viršininkas Tolimuosiuose Rytuose, priminė senatoriams, tyrinėjančioms šnipų veiklą per paskutinį karą, kad tokių šnipų ir jų intrygų netrūksta ir šios dienos Amerikoje.

—"Wisconsin", Amerikos 45,000 tonų kautynių laivas, užplaukė Hudsono upėj prie New Yorko ant sekulmos. Padedant 13 galingų vilkikų milžinas po dviejų valandų buvo nutrauktas nuo sekulmos.

—Indokinijoj pastebėti vis didesni Kinijos komunistų partizanų daliniai. Anksčiau buvo iš Formozos pranešta, kad Maotzetung yra pažadėjęs Indokinijos komunistams 200,000 kareivių.

—Anglų užsienio reikalų ministeris, atostogaudamas, kaip ir Attlee Norvegijoj, buvo nuvykęs į pat šiaurę, iki sovietų sienos, kur jis nors iš tolo pasižiūrėjo, kaip atrodo antrojo pusėj.

—Apie 500,000 Sudetų vokiečių Čekoslovakijoj buvo nužudyta pirmosiomis savaitėmis po karo, skelbia vokiečių sudetų komitetas Muenchene.

—Senato karo ir užsienio santykių komitetas nubraukė \$1 bilijoną nuo prez. Trumano prašytos sumos užsienio sąjungininkams remti (\$8,5 bil.).

—Burma uždraudė gumos išvežimą. Ligšiol iš Burmos gaudavo šios svarbios žaliavos Sovietų Sąjunga ir komunistinė Kinija.

NEW YORKAS. —Jungtinių Valstybių apeliacinis teismas pradėjo svarstyti bylą William Remingtono, buvusio Prekybos departamento ekonomisto.

Jis šių metų vasario mėn. 8 d. buvo pripažintas kaltu klaidingai prisiekęs, jog niekad nebuvo komunistų partijos nariu. Jo bausmės maksimumas — 5 metai kalėjimo ir 2,000 dolerių pinigais.

SUSITARTI DEL ŽIBALO NEPASISEKĖ

Anglų karo laivai pasiruošę padėti piliečiams

TEHERANAS, Iranas. — Irano vyriausybė atmetė anglų ultimatumą reikalaujantį sutikti su jų pasiūlytomis sąlygomis, liečiančiomis atlyginimą už nacionalizuotas anglų žibalo kompanijos nuosavybes, o taip pat tolimesnį žibalo pramonės tvarkymą.

Irano nusistatymas nenusi-leisti paaiškėjo po specialiai sušaukto ministerių kabineto posėdžio.

Anglų delegacijos pirmininkas pranešė savo vyriausybei, kad jo misija pasibaigė, ir būtent, tokiu nepasisekimu, kokio tik didžiausi pesimistai telaukė.

Ministerių kabineto pirmininkas Attlee, gavęs šią žinią, paskelbė įvykstantį vyriausybės pasitarimą, kur bus nutarta, kokių priemonių imtis savo piliečiams ir jų turtui apsaugoti Irane.

Esą Persų įlankoj, Irano vandenynse, priešais didžiąją Abadano valyklą anglų laivai gavo įsakymą būti pasiruošę evakuoti anglų piliečius Irane arba suteikti jiems pagalbą, jeigu tai pasirodytų reikalinga.

Anglų pagalba savo piliečiams gali būti Sovietų Sąjungos supasta, kaip anglų noras okupuoti pietinę Irano dalį. Tas sudarytų pretekstą, pasinaudojant senąja Sovietų Sąjungos-Irano sutartim iš 1922 metų, pasiūsti sovietams savo karines jėgas į Iraną.

Paskutiniu laiku buvo ne kartą pastebėta sovietų karo laivų, plaukiojančių Kaspijos jūroj netoli Astros uosto. Ten Azairbeidžane sovietai turi sutelkę nemažą sausumos jėgų, neišskiriant ir parašiutininkų dalinių.

SAJUNGININKAI ATSTATO VOKIEČIŲ PLIENO FABRIKĄ

BONN, Vokietija. — Vakarų sąjungininkai, Amerika, Anglija ir Prancūzija bendromis jėgomis atstatys apgriautą pačią didžiausią Vokietijos plieno įmonę, Dortmund-Haerde Huettentverein.

Įmonė per metus apdirbs 2 milijonus tonų plieno.

Amerikos pagalba vokiečių spaudai

FRANKFURT, Vokietija. — Dalį lėšų, gaunamų parduodant Marshallo plano pagalbos prekes, 15,000,000 markių, (\$3,570,000) Amerika paskyrė demokratiniams laikraščiams Vakarų Vokietijoj ir Berlyne (Vakarų sektoriuose).

Argentina pelnosi iš demokratų kovos už vakarų kultūrą

JUNGTINĖS TAUTOS, New Yorkas. — Perono vadovaujama Argentina, uždėmusi per paskutinį karą milijonus, dabar yra nusistatčiusi dar daugiau pasipelninti, jeigu vieną dieną prasidės Amerikos ir Vakarų Europos žūtbūtinė kova už krikščioniškosios civilizacijos išlaikymą.

Pirmadienį prasidėjusioj Lozaynų Amerikos ekonominę konferencijoj Panamoj, Argentina pasiūlė reikalauti iš Amerikos dar didesnių kainų už žaliavas, reikalingas karo pramonei.

Jungtinių Valstybių delegacijos pirmininkas Edward E. Miller yra pasiruošęs įrodyti, kad tuo tarpu, kai Amerika baigė paskutinį karą su bilijonais nuostolių, Pietų Amerikos valstybės uždėrbo dideles sumas pinigų.

Argentina, kuri išsilaikė neutrali iki paskutinės dienos, pasipelnė daugiausiai, įskaitant ir Anglijos - Amerikos jai suteiktą \$2 bilijonų kreditą.

Daugiau pagalbos atsilikusiom šalim

JUNGTINĖS TAUTOS, New York. — J. T. ekonominė ir socialinė taryba paskyrė ateinančiais metais \$30,000,000 pakelti technika atsilikusiose nuo civilizacijos kraštuose. Prieš tai metinė paramos suma buvo \$20,000,000.

"Iowa" į tarnybą

SAN FRANCISCO, Calif. — Kautynių laivas Iowa, 35,000 t., buvęs po paskutinio karo išimtas iš tarnybos, dabar naujai įrengtas ir netrukus bus paleistas vėl į jūras, greičiausiai į Korėjos vandenį. (Ten dabar veikia tos pačios klasės kautynių laivas — battleship— New Jersey).

17 ITARTINŲ

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamentas, patikrinęs 23,053 valdininkų ištikimumą, rado 17 asmenų, sudarančių pavojų vidaus saugumui.

KARINIAI PASITARIMAI

OTTAWA, Kanada. — Jungtinių Valstybių armijos sekretorius Pace ir armijos štabo viršininkas gen. Collins atvyko tartis kariniais klausimais su atitinkamais Kanados pareigūnais.

—Per Connecticuto valstybę praužė vėselas, kokio nebūta per 101 metus. Jis truko tik 20 sekundžių, bet spėjo padaryti žalos už \$100,000.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Naujienu gegužinės margumynai

Nežinau, kas taip rašė: jei, girdi, gauni kurio nors krašto dienraštį, tai, pirmiausia dirstelk į jo skelbimus, o ne į jo turinį, tai yra, straipsnius ir ten sudėtas žinias. Girdi, iš skelbimų turinio ir jo gausumo galėsi susidaryti tikresnę nuomonę apie to krašto kultūrą ir jo ūkinį pajėgumą. Nesimui spręsti, ar toji pažiūra yra teisinga.

Bet še, va, kai lankai metai iš metų "Naujienu" gegužines, tai pastebi, kad automobilių skaičius tolydžio auga. Kasmet vis daugiau automobilių suvažiuoja. Seniau vietos automobilių atvažiuodavo daugiau keleivių, o dabar jau sėdi erdviau — du ar kiek daugiau. Tai neabejotinai mūsų tautiečių kišenės pajėgumas stiprėja. Ar pagal kišenės pajėgumą stiprėja jų noras daugiau savos spaudos įsigyti, šito nesimui spręsti.

Bet... prieš porą metų panašiose gegužinėse nebuvo kas pasiūlytų knygą pirkti. Vėliau atsirado keletas po pažastim turinčių po keletą knygelių ir praivismas nedrąsiai jas siūlančių. O dabar, ana va, didžiulis staslas knygomis apkrautas, ir čia atširanda, kas knygas ne vien pačiupinėja, bet ir perka. Protopriais prie knygų buvo sunkoka prisigrūsti — beveik panašiai, kaip prie baro. Gegužinėje "Naujienu" net turėjo savo atstovybę. Čia galėjai ne vien tik dienraštį nusipirkti, bet kartu dienraštį užsisakyti ir turimas jam skolas sumokėti. Tai buvo didelis ir daug kam netikėtas patogumas.

Na, senų Lietuvos mugių pripratimu, buvo kas pardavinėja "barankas", saldinius ir net leidžia "pora-nepora" savo saujos laimei išmėginti.

Soko. O įsilinksminusio jaunimo ir senimo dainų nebuvo girdėti. O tokioms dainoms ir vieta, ir laikas buvo tikęs. Aukštų medžių patūksniai, žaliuojančios nelygios pievos, — saikytum, Lietuvos lankos. O štai jau pavakarė, taip ir dairais, ar neišgirsi dainos. Žaliuojančios pievos be mūsų žmonių dainos tai veik lygu lietuviu skurdžiai būsenai. O tokių nuotaikų nebūta; jos buvo pakilios, bet dainos neįspaudė. Gal jaunimo buvo mažai. Gal... Bet kur jaunimui kitur pasidėti, jei ne ten, kur visi, kur savi? Kur? — Yra žmonių, kur dvasia nesensta, — taria vienas žilagalvis. — Klaušyk, Grigaitis kalba. Jis vis toks buvo prieš keturiasdešimt metų. Ir kalba, ir šneka taip jūdriai ir sodriai, kaip kalbėjęs seniau.

Tarp tų visų gegužinės margumynų geru žiedu įsispraudę verslininkas iš profesijos ir ke-

liauninkas iš prigimties, Kuraitis.

— Su tokiu vyru verta biznį turėti, — sako vienas jo pranešimą klausęs. — Jis pelnytą pinigą verčia į naudingas pramogas ir raštus, o štai dabar ir žodžiu pasidalina, ką kelionėje patyręs ir matęs.

— O, taip! Šitas vyras biznį moka daryti. Supranta, ką reikia pasižmonėti — save parodyti ir kitus pamatyti. Šiais metais Buicko bus daugiau išparduota.

O kur kiti verslo žmonės? Kodėl mes jų retą matome ten, kur visi sueina? Ar rimtas biznis galimas be žmonių, be pažinčių? O kur pažintis galima sumegzti, jei ne tokioje didelėje žmonių sueigoje kaip gegužinė? Kur gyvu žodžiu pasidalinsi jei gegužinių metu? Naujai čia apsigyvenusiems visko reikia. Jie pradeda gyvenimą, kaip sakoma, tik nuo adatos ir siūlo. O kur jiems pažinti savus verslo žmones, jei ne gegužinėse? Kai tokie naujokai sueina, tai pirmiausia jų kalba prasideda: ar jau pirkęs baldus? Kur deda atsargai pinigų? Ir dar daug jų tarpe panašių gyvenimiškų klausimų gimsta.

Ir pastebi, kai koks naujai atvykęs zuja, ieškodamas pažinčių tokių, kurios gali duoti praktiškų patarimų ir nurodymų. Kiti čia pat sueina su verslo žmonėmis.

Ne vien duona žmogus sotus. Štai būrelis kalbasi, kad Dr. V. Srugienė žada išleisti Balio Srugos knygą, kur iš jo raštų. O gal visus jo raštus? Tur būt, dienraštį bus apie tai pranešta. Tur būt, bus pasakyta, kaip tokius raštus bus galima iš anksto užprenumeruoti ir tuo, pačiu palengvinti ir pagreitinti jų leidimą. Gražus ir remtinis sumanymas! Sumanymas, apie kurį "Naujienu" gegužinėje daug kas kalbėjo.

Tarnauja mūsų vyrai JAV kariniuose daliniuose pirmą kartą gegužinėje ne vien tik viešai pasirodė, bet dar ir viešai savo žodį tarė. Vienas jų gera tarsena pasipasačiojo, kas verčia lietuvių eiti į ginkluotų vyrų gretas pasimankstyti ir daug ko pamokti, kaip laisvės priešus sudrausti ir jiems pridėdama vietą parodyti kaip juos iš lietuvių išvyti. Tai buvo gražus žodis ir visų gerai suprantas.

Tai "Naujienu" gegužinėse tolydžio virsta daugiau, kaip vien tik pramogos gegužinė. Jos virsta mūsų dirbančios visuomenės būtinu gausiu pobūviu, kurio metu susidaro progos daug kam įvairiai pasireikšti ir pasistarstyti ne vien tik mintimis, bet taip pat įvairiais sumanymais ar net pradėti ūkinius sandorius.

Į gegužinę suvažiuosiu automobilių skaičius aiškiai liudijo, kad mūsų visuomenės ūkinis

Anglijos princesei Margaret sukako 21 metų amžiaus. Tąja proga Buckingham palaciuje buvo nupieštas jos portretas.

pajėgumas stiprėja ir tuo pačiu tarp jos galini įvairių įvairiausių santykiavimai. Todėl šios ir dar būsimų panašių gegužinių margumynai įvairėja, gausėja ir žada naujų žiedų.

Kas vengia savųjų pobūvių, tas šauna pro šalį. Nuo savų atsilieki, prie kitų nepritapsi — atsiliekiu tampa. J. Vlks.

SLA 226 kuopos išvažiavimas

Miesto šiaurės kolonijos SLA 226 kuopos išvažiavimas bus ateinantį sekmadienį, rugpjūčio (Aug. 26) Jefferson miške, kur paprastai šiauriečiai lietuviai turi savo išvykas bei piknikus. Tai labai gera proga linksmai praleisti sekmadienio laiką, susitikti su senais pažįstamais, užmegzti naujų pažinčių. Be to, laimingiesiems teks dovanų.

Žinoma, išvažiavimas nebūtų išvažiavimas, jeigu jame nebūtų "rasalo" ir užkandžių.

Parankiausia šią vietą pasiekti važiuojant iki Central Ave., kur reikia pasukti į dešinę. Sekti rodyklės.

Visi šios kuopos nariai ir svečiai kviečiami atvykti.

J. Naujalis.

Cicero

Apie parengimus

Kaip jau buvo skelbta, Lietuvių Kareivių Draugystė ruošė pikniko užbaigtuves. Reikala baigtas ir ansapaudas uždėtas. Praeitą šeštadienį svetainėje buvo parengimas, svečių atsilankė nedaugiau, bet visi nuosirdūs draugijos rėmėjai. Be tokios paramos parengimai būtų tušti ir nepelningi.

Rengėjai draugijos vardu tarė viešą širdingą padėką J. M. Kazlauskui, 1301 So. 50th Ct., valgomų produktų vertelgai; W. Kazlauskui, tavernos savininkui, 4909 W. 14th St.; Edie Paul (jo užeiga 1306 So. Cicero Ave., ne lietuvių centre ir naujai pradėta, bet jų geras patarnavimas ir geros prekės plačiai sklidina). Gust Petrėnas visuomet šauniai pasirodo su gerais draugais.

Pernai sklido gandai, kad A. Švaikauskas, senas draugijos narys, mirė. Bet šiame parengime dalyvavo ir sykiu dainavom, vadinasi, mirtį nugalėjo. Speciali padėka P. Šileikienei už jos paslaugą prie saldinių, davė gražaus pelno. Dovanos laimėjo: Nr. 1473, 3202, 739, 2978, 324, 3212.

Draugijos metinis parengimas bus lapkričio mėnesį. Oras jau bus nevasariškas, svetainėje reikės prakaituoti.

Spalio mėnesį bus metinis Raudonos Rožės Klubo parengimas. Kaž kodėl rengimo komisija nieko nepraneša.

"Naujienu" dienraščio rudėninis parengimas buvo šaunus, sviesto svielėlio buvo iš visų kampų, iš toli ir arti. Tik nesimaitė P. Millerio ir Dr. Montvydo.

—D.

TRUMPAI

—JAV Lietuvių Bendruomenės statusas buvo priimtas vietinių ir rytinių valstybių atstovų posėdyje rugp. 9 d. Iš rytinių valstybių tame posėdy dalyvavo įgalios A. Šulaitis, o iš vietinių: Kleiva, Lapinskas, Vilkaitis ir Žalkauskas.

—Vaikų Dienos programos generalinė repeticija bus rugp. 24 d., penktadienį, Brighton Parke (39 ir Western Ave.). Dalyvauja visi vaikai, nes tai paskutinis suėjimas prieš šventę, kuri įvyksta ten pat rugp. 26 d. 3 v. vakare.

—Cpl. Joseph F. Paliokaitis 4741 S. Marshfield, ir Sgt. Anthony Martinkus, 6453 S. Komensky, grįžo iš Korėjos fronto.

—Aleksas Janušis išvyko atostogauti į North Woods, Wis. Sakėsi, jei pasiseks sumedžioti stirną, parvešias į Chicago ir savo bičiulius pavaišinsias. (O S)

—S. Barcus radijo programoje vis daugiau įvedama lietuviškosios kultūros dalykų.

—Dr. P. Grigaitis kalbėjo Liet. Studentų Sąjungos suvažiavimo vakarienės metu rugp. 19 d. Tremtinių Namuose.

—Senos lietuviškos knygos, seniau išleistos tiek nepriklausomoje Lietuvoje, tiek ir JAV, vis labiau ir labiau paieškomos. Daug kas kreipiasi į "Naujienu" administraciją išsiųsti vieną kitą seniau išleistą knygą. (As.).

—"Pasaulio Lietuvis", naujas leidinys, ruošiamas išleisti netrukus Philadelphiajioje. Jis skiriamas viso pasaulio lietuviams. Kas yra ar bus "Pasaulio Lietuvis" leidėjai, nepasirašo. Be parašo prašo kai ką bendradarbiauti. (As.).

—Pranas Gudas, M. D., buvęs Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, apsigyvenęs Brooklyne, N. Y., buvo sunkiai susirgęs ir 4 savaites išgulėjo lovoje. Šiuo metu dar nėra visai pasveikęs. Linkime profesorui sustiprėti ir gerai pasveikti. (As.).

—Lawrence Wilkas gavo Chicago Boys Club mokslo stipendiją.

—Knygų mėgėjams. Naujienu administracija turi kai kurias iš seniau išleistų knygų, galėtų būti įdomios senos lietuviškosios knygos mėgėjams. Dabar daromas turimų knygų sąrašas. Knygos mėgėjai galėtų jį gauti, jei parašytų NAUJIENU Administracijai.

—Cpl. R. Rakauskas, 2117 W. 68th, pagal pakeitimo planą, grįžo iš Korėjos fronto.

Naujienuetis pataria savo draugui užrašyti NAUJIENAS.

—D.

Iškilmingai palaidotas karys Lukas

Pereitą šeštadienį popiet iš Povilo Ridiko koplyčios, 3354 So. Halsted St., buvo iškilmingai palaidotas pirmojo karo karys Jonas Lukas, kuris tragiškai žuvo auto nelaimėje ir staiga mirė. Velionis buvo kilęs iš Telsių apskr., Gintalų kaimo. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Liūdesy paliko du brolius: Adomą, jo žmoną Marijoną, jų sūnų Edwardą; Juozą ir broliene Mary. Velionis priklausė American Legion Mt. Greenwood Post Nr. 844, kuris atliko militarines apeigas laidotuvių.

Tautinėse Kapinėse Postas įteikė Amerikos vėliavą vyresniam broliui Adomui. Koplyčioje pasakė gedulo kalbą V. B. Ambrose lietuviškai ir angliškai apie velionio liūdną gyvenimą. Už gražų ir įspūdingą palaidojimą velionis savo dviem broliams paliko garbingą Amerikos vėliavą.

Pagyrimas broliams už toki rūpestingą ir gražų palaidojimą. Pargrįžtuvės buvo Lietuvių Auditorijoje, kur visi dalyviai buvo pavaišinti užkandžiais.

—VBA.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

ZAGARIEČIŲ KLUBAS
Rugpjūčio 26 d., sekmadienį, pradedant 11 val., Dan Smith darže, 8228 So. Kean Ave., ruošia pikniką. Programą pildys Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choras. Sokioms gros Ben Pavo orkestras. Dalį šio parengimo pelno Zagariečių Klubas skirs Oak Forest lietuviams seneliams. Kviečiame visus dalyvauti.
—K. Kazlauskas,
2910 West 40th Place.

ALBINAS BENIULIS
ATLIEKA PERKRAUSTYMUS ir įvairių daiktų pervežimus. Taip pat persiunčiame į užsienį pakietilius.
2554 SO. HALSTED ST.
Tel. DANube 6-3245

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
Gražiausias gelės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlių Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir m. s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagarboms
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias gelės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku, paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

BIGANE & SONS
ANGLYS
IR
ALYVA
3596 Archer Avenue
LAfayette 3-0600

Garsinkitės "N-nose"

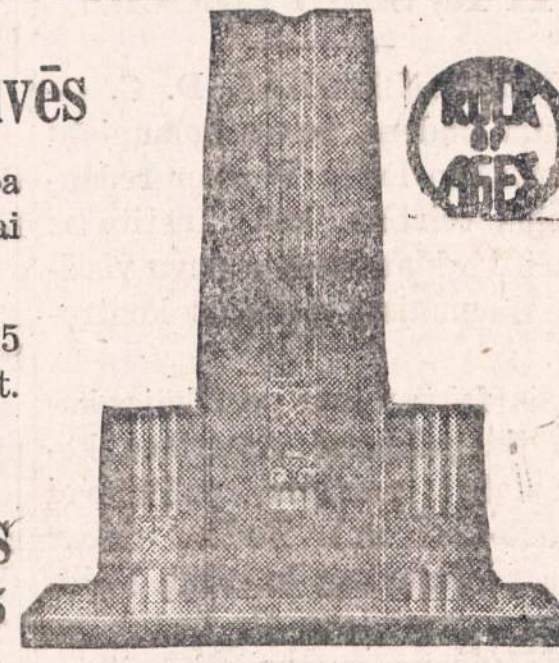
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIUDĖSIO VALANDOJ
Saukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CINCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781
LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CINCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONAS ŠERAUSKAS
Mirė 1951 m. rugpjūčio 20 d., 11:30 val. vakaro, sulaukęs senatvės; Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių parapijoje, Levaniškių kaime. Amerikoje išgyveno 53 metus.
Paliko nuliūdę: mylima žmona Vincenta, pagal tėvus Čekauskaitė; dukterė Harriet Kauffman, žentas Fred ir jų šeima; sūnus Walter, marti Sophie ir jų šeima; brolis Boleslovas ir žmona Viktorija ir jų šeima; broliene Monika Šerauskienė ir jos šeima (Gary, Ind.); broliai vaikai: Antoinette Sprankis, Jonas, Juozapas ir Leonardas Šerauskai bei jų šeimos; Anna Šinkus ir jos šeima; svogeris Vincentas Juskevičius ir jo šeima; krikšto sūnus kun. Pranas Juskevičius; pusbrolio dukterė Sesuo M. Grastida, kazimierietė; kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas namuose, 4344 So. Hermitage Ave. Telef. Yards 7-1671.
Šeštadienį, rugpjūčio 25 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš namų į Sv. Kryžiaus parapijos kapinyną, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Leono Šerausko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:
Žmona, Duktė, Sūnus, Brolis ir Giminės.
Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. Yards 7-1741.

3—NAUJIENOS, CHICAGO 8. ILL.—KETVIRTADIEN., RUGP. 23. 1951

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$5.00
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui 5c.
Chicagoje per išsiuntimą: \$10.00
Sena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsienio:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500.
Pienigų reikia siųsti paštu.
Orderiu kartu su užsakymu.

Reikia Stabdyti Tautų Žudymą

Reikia sukrusti, kad būtų patvirtinta Genocido Konvencija — tarptautinė sutartis, draudžianti žudyti tautas. Ji įgijo tarptautinio įstatymo galią, nes apie 30 valstybių ją ratifikavo; bet JAV senatas dar vis dėsia.

Konvenciją rekomendavo patvirtinti senato subkomitetas ir savo rekomendaciją drauge su konvencijos tekstu persiuntė Užsienio Santykių Komitetui. Tačiau komitetas nieko nedaro: nei pats netaria savo žodžio, nei nepateikia sutarties visam senatui.

Kol Jungtinės Valstybės nėra Genocido Konvencijos patvirtinusios, tas įstatymas, kad ir įjės į galią, beveik neturi praktiškos vertės. Amerikos atstovai Jungtinėse Tautose negali kelti kaltinimų dėl genocido piktadarų, kol ši šalis nėra oficialiai pareiškus savo pritarimą tam įstatymui. O be Amerikos paramos jokia akcija tarptautinėje srityje nebūtų sėkminga.

Prez. Trumanas seniai ragino senatą patvirtinti Genocido Konvenciją. To, matyt, neužtenka. Pietinių steigų atžagareiviai ir izoliacininkai republikonų partijoje, kurie trukdo patvirtinimą, nebus nugalėti, jeigu nedarys į senatą spaudimo platesnioji visuomenė.

Žmonės turi reikalauti.

Rusijos despotai naikina ištisas tautas Europoje. Jos bus sunaikintos, jeigu civilizuotas pasaulis nepakels balso ir nesiims priemonių joms apginti!

Lietuviai, latviai ir estai yra pirmutinės bolševikų piktadarybės aukos. Amerikos Lietuvių Taryba todėl daugiau, negu kuri kita grupė šioje šalyje, dėjo pastangų Genocido Konvencijai paremti. Ji bombardavo Washingtoną laiškais, memorandumais, brošiūromis ir telegramomis. Jos įgaliotinis pateikė gausios faktinės medžiagos senato subkomitetui, apklausišimųjų metu. Ir tas darbas nenuėjo niekais, nes, kaip minėjome, subkomitetas pasisakė už ratifikavimą.

Bet tų pastangų dar neužteko, kad kova būtų pilnai laimėta senate. Amerikos Lietuvių Taryba paskutinėmis savaitėmis išsiuntinėjo šimtus laiškų kolonijoms, ragindama draugijas ir veikėjas veikti. Turėtų sukrusti visi, ne tik organizacijų mitingai ir komitetai. Demokratijoje kiekvieno piliečio žodis šį tą sveria. Bet reikia, kad piliečiai netylėtų.

Darbas čia nepačius ir nesunkus: tik parašyti trumpą laišką arba pasiųsti telegramą savo valstybės senatoriams, reikalaujant, kad jie nedelsiant ratifikuotų Genocido Konvenciją ir protestuotų prieš tautų žudymą bolševikų pavergtuose kraštuose.

Darbas nesunkus, bet svarbus. Jo tikslas — gelbėti nuo pražūties Lietuvą!

APŽVALGA

UKRAINIEČIAI NESIDE- DA SU RUSAI

Ukrainiečių rezistencijos vadai, gyveną užsienyje, atsisako veikti išvien su antikomunistiniais rusais, kovoję prieš bolševizmą. Tai paaiškėjo iš Ukrainiečių Tautinės Gvardijos pirmininko Boroveco pareiškimo Miunchene.

Taras Borovec, kuris vadina si Atamanas Taras Bulba, kaltina antikomunistinius rusus, kad jie dar vis tebesilaiką "savo imperialistinių siekimų" ir nesutinka pripažinti nepriklausomybę būsimai Ukrainos valstybei. Jisai tvirtina, kad jo nusistatymą remia 2,000,000 Ukrainos pabėgėlių vakarinės šalyse.

Ukrainiečių atsisakymas dėtis i bendrą prieškomunistinį frontą su rusais yra didelis smūgis Aleksandro Kerenskio, buv. demokratinės Rusijos premjero, planams. Jisai dabar važinėja vakarinėje Vokietijoje ir konferuoja su įvairiomis DP grupėmis, stengdamasis sujungti jas bendrai kovai prieš bolševikų diktatūrą.

Ukrainiečiai yra stambiausia po rusų tauta Sovietų Sąjungoje, susidedanti iš kokių 40 milijonų žmonių. Ukrainiečių žemės sovietų valdžia pradžioje steigė didžiulius savo pramonės ir pastatų garsųjį "Dnieprostroj", nės tenai yra daug anglies, geležies rūdos ir kitų gamtos turtų. Ukrainos juodžemio plotuose yra derlingiausi visoje SSSR laukai, išimant, gal būt, tik kai kurias sritis vakariniame Sibire.

Ukrainos atsisakymas nuo Rusijos labai pakirto jos ekonominį pajėgumą, — juo labiau, kad ir daugelis kitų Maskvos pavergtų tautų nenori vilti rusiškų jungo, visų pirma kaukazičiai — gruzinai, armėnai ir k.

GRŪDAI VALSTYBEI

Vakar "Naujienose" buvo parodyta, kaip bolševikai plėšia Lietuvos valstiečius, versdami juos pirmus ir geriausius grūdus, kai tik iškulia, atiduoti valstybei. Žemiau dedame daugiau tokio plėšimo pavyzdžių.

Komunistų "Tiesa" praneša: Vilniaus rajono kolūkiečių raudonoji gurgulė su grūdais valstybei. VILNIUS. Rajono kolūkiečiai (reikia, kolchozininkai. — "N." Red.), tesdami savo pasižadėjimą (?) nuimti derlių trumpiausiais terminais ir be nuostolių, sparčiai piauna rugius. Lenino vardo kolūkyje jau kelios dienos vyksta žieminių (javų) pūtis. Čia dirba dvi javapiuvės... Šio kolūkio nariai jau nukirto apie 50 hektarų rugių. Sparčiai piaunami rugiai taip pat

"Aurora", Puškino vardo ir eilėje kitų žemės ūkio artelių... Vilniaus rajono kolūkiai, greta javų pūtis, pradėjo grūdų pristatymą valstybei. Vakar i Vilniaus elevatorių kolūkiai raudonąja gurgule pristatė pirmąsias dešimtis tonų grūdų privalomųjų pristatymų sąskaiton. "Kovo 8-sios", "Auroros" žemės ūkio artelės atvežė i elevatorių po 5,000 kilogramų grūdų. "Pergalės" kolūkis — 4,000 kilogramų. Raudonojoje gurgulėje dalyvavo 14 rajono kolūkių.

Šitas pranešimas paskelbtas neva kaip M. Juodkos korespondencija. Bet visai aišku, kad tas "Tiesos" "korespondentas" iš tikrųjų yra valdžios agentas, kurio uždavinys raginti valstiečius, kad jie dirbtų ir savo darbo vaisius atiduotų valdžiai. Jo neva korespondencija, kaip ir panašūs pranešimai iš kitų vietų, parašyti pagal vieną formą ir beveik tais pačiais žodžiais: "pasižadėjimas nuimti derlių trumpiausiais terminais ir be nuostolių", "raudona gurgulė", "pirmųjų grūdų pristatymas valstybei" ir t.t. Tik skiriasi vietų vardai ir pristatymų kiekiai.

Ir Ignalinos rugiai

Iš Ignalinos pranešimas parašytas "korespondento" A. Kulkausko, sako:

Rajono kolūkiečiai vykdo išpareigojimus, prisiimtus svarstant Lietuvos KP(CK) X plenumo nutarimą. "Tarybinio artojo" kolūkio nariai, siekdami nuimti derlių be nuostolių, pradėjo rugių pūtį. Per pirmąją darbo dieną nukirsta 10.5 hektaro rugių. Geras darbo rodiklius pasiekė kolūkiečiai Lukašonka, Kurinovas, Maculevičienė, Skominienė ir kt. Šios artelės nariai davė žodį nuimti derlių trumpiausiu laiku ir pirmą laiką atlikti valstybinius grūdų pristatymus.

Kaip matome iš šio pranešimo ir iš kai kurių, vakar perspausdintų "Naujienose", kolchozų narius "įpareigojo" gabenėti grūdus valstybei Lietuvos komunistų partijos centro komitetas. Šis neva darbininkų partijos komitetas padeda bolševikams plėšti Lietuvos valstiečius atimant jiems duoną!

Carizmo laikais tokių niekšų Lietuvoje tarpe lietuvių nebūdavo, jei neskaityti saulelės pasidavusių žandarams šnipų. Bet tie šnipai nedrįso veikti viešai. Jie skųdavo ir įdavinėdavo žandarams valdžios priešais. Dabartinėje "tarybinėje" Lietuvoje panašų šnipų yra, tur būt, šimtą kartų daugiau.

Bet šalia jų veikia dar komunistų partija, vienintelė teisėta politinė organizacija Lietuvoje. Ir ji stengiasi ne apginti darbo žmonių reikalus, bet padeda despotiškai, niekieno nerinktai valdžiai grobti valstiečių maistą, kurio dalis yra sušeriama atsiųstiems iš Mask-

J. LIUDŽIUS

JURGIS IR ELENA NORKAIČIAI

"Dulkės raudonom saulėleidy"

Šią vasarą išėjo iš spaudos Vinco Ramono romanas "Dulkės raudonom saulėleidy". Autorius aprašo Lietuvos žmonių nuotaikas 1940 m., kai rusai bolševikai užvaldė mūsų tėvynę. Jis vaizduoja ne tik žmonių vargus ir nelaimes, bet taipgi ir jų galvojimą, darbus ir kovą. Šiai knygai skaityti nereikia gailėtis laiko. Tai ne kokia Krūmino "Naktis viršum širdies", kurioj per 150 puslapių pilstoma iš tuščio i nepilną.

V. Ramono knyga duoda gana daug medžiagos apmąstymams, svajonėms ir rimtam pasidomėjimui arba maloniam ginčui. Mūsų literatūros žinovai ir visuomenės kitiųjų stebėtojai aiškina V. Ramono kūrinio prasmę ir, derindami jį su mūsų tautos būdu ir bendruomenės pažiuromis, atskleidžia knygos reikšmę. Spaudoje jau pradėdama kalbėti apie V. Ramono "Dulkes".

Štai Pr. Naujokaitis trumpai palietė šį romaną "Draugo" Nr. 171. Be kita, jis nusprendė, kad svarbūs to romano veikėjai Jurgis ir Elena Norkaičiai gerokai pašarzuoti. Ties klausimu, ar buvo ir yra mūsų bendruomenėje tokių žmonių kaip J. ir E. Norkaičiai, šiandien aš apsisistasiu.

Šaržas

Šaržavimu (šaržu) tapyboje ir literatūroje vadinama tokia kūrybos yda, kuri žmonių veidą ar būdą bruožus iškreipia, pakeičia, perdeda, vienpusiškai perkrauna. Nors vaizduojamieji žmonės ir lieka dar panašūs i save, bet tuo melagingu bruožų iškreipimu sukelia jų atžvilgiu pašaipa, pajuoka ar pasišlykštelėjimas. Štai ką sako Pr. Naujokaitis apie Jurgį ir Elena Norkaičius:

Jie visur nori pasirodyti dideliais katalikais, bet jų tikėjimo supratimas grynai materialistinis, o jų Dievas tik sausa formulė pridengti vidaus puvėsiam. Jie ir bažnyčion kasdien eina, kad galėtų per pakylėjimą pasidžiaugti jų padovanotu kieliku. Jų gyvenimo dėsniis, kiek galima daugiau paimti iš šios žemės ir visuomet laiku nusilenkti Viešpačiui Dievui. Dėl to jiems išnaudojami tarnaitės, nuomininkai, valgytojos, kaimynus yra paprastas ir kasdieninis reikišins, dėl kurio jie neįsčiai sūžinės graužimo. Norkaičių idealas — prisitaikyti naujai tvarkai. Ir tai

vis komisarams, žvalgybininkams ir raudonarmiečiams, o kita dalis siunčiama Rusijon. Lietuvos ūkininkas gali badauti!

Komunistų partija Lietuvoje yra okupantų įrankis darbo žmonėms slėgti ir išnaudoti.

kosi jie, net savo dukters garbe išpirkdami namą iš nacionalizacijos, įskūsdami Žolyną ir t.t.

Norkaitis tikrai buvo

V. Ramono knygoje aprašytas gyvenimas vyksta Marijampolės mieste ir jo apylinkėse. Tame mieste man teko gyventi dvidešimt metų, pažinti jo ryškinius gyventojus, jų tarpe ir tariamam Jurgį ir Elena Norkaičius. Tikrovėje — jų vardai ir pavardė kiti. Vadinamasis Jurgis Norkaitis iš tiesų buvo gimnazijos mokytojas. Ir ne kokios valstybinės, o tėvų mairijonų, kurios vadovybė ir daugelis mokytojų buvo kunigai. Apie Norkaičių didžiavimąsi padovanotu kieliku (visa bažnyčia žmonių lenkiasi prieš jų dovaną), apie apskurumą ir savanaudiškumą materialiniuose dalykuose, apie išviršinį pamaldumą, apie išnaudojimą tarnaitės, nuomininkų, valgytojų ejo kalbos dar prieš karą per visą Marijampolę. Ar elgėsi vadinamieji Norkaičiai bolševikams užėmus Lietuvą taip, kaip romane "Dulkės raudonom saulėleidy" aprašyta — neliudysiu, nes tada Marijampolėje negyvenau. Bet manau, kad autoriu galima patikėti, nes prieš karą kurį laiką jis gyveno pas Norkaičius ir tą protingai pamaldžią šeimą, tuos sulčius gerai pažino iš arti.

Dievas glėby, velnias širdy

Gyvenime būna taip, kad šeimose vyro ir žmonos ydos ar geros savybės skirtingos. Norkaičių gi pavyzdyje i porą sudėjo vienokių savanaudiškų polinkių vyras ir žmona. Jie nesusidraudžia vienas kito nedaryti blogybių, bet priešingai, palaiko vienas antrą, jas darydami. Tokis sutapimas tikrovėje, perkeltas i literatūros kūrinių, nuskamba kaip po neigiamybių perdėjimas.

"Dulkių" autoriui greičiau galima prikišti tai, kad vaizduodamas Norkaičius, jis per daug laikėsi tikrovėje gyvenusių žmonių, užuot dailinęs, stilizavęs ar objektyvines jų bruožus. Ryšium su patikrinimu Jurgio ir Elenos Norkaičių, kaip lietuvių bendruomenės narių, dokumentų tenka kiek arčiau įsižiūrėti i tuos mūsų senus pažįstamus.

Mūsų Jurgis ir Elena yra gimę lietuviškame kaime ir ten augę. Išleisti i mokslą jie tapo ponais, inteligentais ir apsigyveno mieste. Tai sužinojo iš Norkaičių motinos pasipasakojimų Žolynui. Ji, mažai pasiturinti ūkininkė, visą amžių plušo, dirbo, kad išleisti sūnų i mokslą ir padaryti jį šviesiu

žmogum. Dabar ji paliegusi laikoma marčios ir sūnaus namo negyvenamam rūsy, pustamšiam, drėgnam. Norkaičiams nepatogu apgyvendinti motiną viename su saviu bute ir rodyti svečiams ponams tokią nekultūringą kaimietę. Duoti gi jai atskirą kambarį Norkaičiams nuostolinga, nes tada nebūtų galima išnaudoti nuomininko.

Išorinės dorybės

Norkaičiai jaunuomenės auklėtojai. Galima sakyti, Lietuvos miestelio visuomenės šulai. Jie šviečia savo išorinėmis dorybėmis: kasdien lanko bažnyčią, kalboje nuolat mini Dievą, prieš ir po valgymo jie ne tik žegnojasi, bet ir kalba trumpą maldele. Tokio elgesio žmonės dvasininkų statomi tikrais katalikybės pavyzdžiais. Argi galima ką blogo apie juos pasakyti?

Tačiau V. Ramonas "Dulkėse" negailestingai apnuogina tų materialistų katalikų sielas ir parodo jų vidinį supuvimą. J. ir E. Norkaičiai priklauso tai žmonių rūšiai, apie kuriuos sakoma: "Dievas ant lūpų, o širdyje velnias" arba "nesibijo Dievo ir nesigėdi žmonių". Jie nedaro lietuviams ir Lietuvai garbės. Priešingai, tokie Norkaičiai mūsų bendruomenei žalingi, kaip bauri liga. Mums, išsviams, labai norėtusi atrodyti svetimųjų akyse, o taipgi ir akyse mūsų jaunuomenės tauta doroviniai švaria, kilnia, net heroinga. Jei mūsų praeitis ir mes senesnioji karta nebūsim jaunuomenės vaizduotėje monumentaliai didingi, kaip paminklinės statulos, tai lietuviybė Amerikoje žlugsi. Tokių nuomonių teko nugirsti. Esą turim slėpti nuo priaugusių kartos bendruomenės ydas ir nuodėmes.

Norkaičių negalima paslėpti

Tat ar nereiktų dėti pastangų save apgaulindinti ir tvirtinti, kad tokių žmonių kaip Norkaičiai nebuvo ir nėra lietuvių bendruomenėje, kad Norkaičiai yra šaržas, piktas V. Ramono išmislis, arba tiesiog katalikybės šmeižtas. Tada būtų mums patiems lengviau, nes mes, lietuviai, esam kažkaip labai kultūringa tauta.

Aš nieko neturėčiau prieš tokių mūsų bendruomenės kultūrinimo būdą, jei būtų galima jį įvykdyti. Deja, nuo smalsių jaunuomenės jausmų jokių būdu negalima paslėpti nesuriptimų tarp tėvų ir berniūrų tarp giminių. Vaikai pastabūs ir turi gerą atmintį. Išslapstyti Norkaičius vis vien nepavyktų. Jei ne "plepus" dėdė Vincas Ramonas, tai atsirast kitas rašytojas, kuris atidarys duris ir langus ir i tvankų mūsų dorovinį šiltadarį įleis šviežio oro.

(Bus daugiau)

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

4. (Tęsinys)

Tokiai baltų prokalbės ir protautės skilimo datai iš dalies nespriešina ir proistorė. Proistorės duomenimis, probaltiškoji kultūra apie žalvario amžiaus (1500 — 500 pr. Kr.) vidurį atrodė skylanči i rytinių (lietuvių latvių) ir vakarinių baltų (prūsų) grupę.

Atrodo, kad baltų skilimo negalime nustumti i pokristinius laikus, nes I — II a. po Kr. istorikai mini jau atskiras vakarinių baltų (prūsų) kiltis: vadinasi, jau atsiskyrusioji vakarinė baltų grupė spėjusi suskilti i atskiras gentis.

3. Vakariniai baltai

Baltų prokalbei bei protautei suskilus, vakarinių baltų šaką sudarė žmonės, kurie ilgai gavo prūsų vardą.

Vakarinių baltų sodybos nuo senovės yra buvusios prie Baltijos jūros, tarp Vyslos žiočių, anksčiau net už Vyslos iki Persantės, ir Nemuno. XIII a. Prūsų žemės siena vakaruose kryžiuočiai laiko Vyslos upę, o rytuose ir žiemuose — Nemuną. Pietuose prūsai susidūrė su Lenkais; Dluogius Prūsų ir Lenkų siena laiko Osos upę.

Vakarinių baltų šaka nėra buvusi visai vienalytė. Proistorikai gana anksti, jau paskutiniaisiais amžiais prieš Kristų, pastebi jos sodybose susidarant skirtingas me-

džiaginės kultūros grupes. Tatai verstų manyti, kad vakariniai baltai tada skilo atskiromis kiltimis. Kaip didelis buvo tų kilčių kalbinis skirtumas, sunku ką tiksliau pasakyti. Tik aišku, kad medžiaginės ir papročių kultūros skirtybės dar nereiškia, kad jos jau turi būti lydimos didesnių kalbinių skirtybių. Šiaip ar taip, šis kultūrinis skirstymasis, prasidėjęs naujuoju žalvario amžiumi (apie 1000 m. prieš Kr.), išryškėja senuoju geležies amžiumi (I — IV a. po Kr.). Nuo to laiko jau pradėda rasti žinių apie prūsų kiltis istoriniuose šaltiniuose. I a. po Kristaus romėnų istorikas Tacitas mini aisiūs (Aestiorum gentes). Greičiausia tas vardas priklausio vienai kuriai prūsų kilčiai. II a. po Kr. graikų geografas Ptolemajus dar iškelia sūdus (sūdavius) ir galindus. Aisių vardas minimas įvairių autorių ir vėliau, kol IX a. jis išnyksta. 7 Jo vietoje iškyla prūsų vardas. Rodos, pirmą kartą šis vardas (Bruci) užtiknamas IX a. vadinamojo bavaro geografo raštuose. Po to jį (Brus) mini ispanų žydas Ibrahim ibn- Jakub savo 965 m. kelionės po Vokietiją aprašyme. Prūsų vardu

6 Pvz. i šiandien esama tam tikro skirtumo tarp žemaičių ir džiukų ir papročiuose, ir ūkio padarguose, ir statyboje, bet jų kalba, išskyrus kai kuriuos žodžius ir lytis, lengvai vienų kitiems suprantama.

7 Vėliau šis aisių vardas pereina aisių kaimynų, kilme ir krauju negiminės, estų tautai. Toks vienos tautos vardo perkėlimas kitai — pirmosios valdomai ar greta gyvenančiai — yra žinomas reiškinys. Tuo būdu senovėje buvę gotų (kurie tada vadinosi gudais) valdžioje slavenai gavo germanų tautos — gudų — vardą. Taip pat rusai (suomiškai ruotsi, ruossi) IX — X a. dar tebebuvo švedai, kurie įsikūrė tarp Naugardo slavenų, Polocko krievių ir Kievo polianų, o šiandien rusais vadiname slavų tautą.

iš pradžių, tur būt, buvo vadinami irgi vienos vakarinių baltų kilties gyventojai. Šis vardas vėliau teko visai vakarinių baltų šakai.

Tačiau vakarinių baltų kilčių būta ir daugiau. Iš kryžiuočių ordino kronikininko Petro Dusburgiečio pranešimų (1326) yra žinomos šios Prūsų žemės sritys bei kiltys: 1. Pamedė (Pomesania), jos gyventojai lietuviškai turėtų būti vadinami pamedėnais, arba pamediečiais; 2. Pagudė (Pogesia), gyventojai pagudėnai; 3. Varmė (Warmia), varmėnai, varmiečiai; 4. Nótanga (Nattangia), nótangėnai; 5. Sėmba (Sambia), sėmbai; 6. Nadruvā (Nadrowia), nadruviai; 7. Skalvā (Scalovia), skalviai; 8. Sūdaviā (Sudovia), sūdaviai (arba sūdai); 9. Galinda (Galindia), galindai; 10. Bārta (Bartha), barta. Prūsams Petras Dusburgietis priskiria ir Kulmo bei Liubavo sritis, kurios dar prieš ordino atėjimą buvusios nusiaubtos. Kiti šaltiniai pamini tarp Liubavo ir Galindos Sasną (Sasińska albo Saska ziemia), kur Neidenbergo ir Osterodės apskritys.

Vokiečių ordino užkariauti, prūsai buvo spaudžiami, persekiojami, kartais net oficialiai ir jų gimtąją kalbą uždraudžiant. Tokiomis sąlygomis XVII a. gale prūsai išnyko, išvirsto vokiečiais, lietuviais, dalis i lenkais.

Vėliau prūsų vardas yra atitekęs jų žemėse įsikūrusiems vokiečiams. O šiandien jį nešioja ne tik vėlesniųjų laikų vokiečiai, kurie apsigyveno prūsų sodybose, bet ir toli už jų: mat, plečiantis naujajai Prūsijos

8 Duodamos K. Būgos nustatytos lytys, skliaustuose kai kurių istorinių šaltinių paprastai iškraipytos, svetimos formos.

valstybei, ir tolimesnieji už senosios prūsų žemės esą plotai liko tuo pačiu Prūsijos bei prūsų vardu pavadinti.

4. Prūsų kalba

Baltų prokalbei suskilus, vakariniai baltai (prūsai) atsiskyrė nuo rytinių tuo, kad pirmieji ir toliau laikėsi tam tikrų senųjų baltų kalbos lyčių, o antrieji ėmė jas tarti naujoviškai. Apie tai vėl galime spręsti palyginę prūsų kalbos duomenis su lietuvių bei latvių kalbų duomenimis. Tie skirtumai ėmė reikštis tiek gramatikoje, tiek žodyne. Tuo būdu prūsai pvz. ir toliau tarė: 1. dvibalsį ei, o rytinių baltų tarmėje jis tam tikromis sąlygomis (po kirčiū) išvirsto ie: pr. deivus: liet. Dievas, lat. Dievs. 2. Prūsai senuosius (ide.) ā ir ō (ilguosius) suplakė i vieną garsą: pr. dāt, brātī arba glosis, brole (kitoje tarmėje): liet. duoti, brolis (broterėlis), gluos(n)is, lat. duot, brālīs (sm. brātarītī). 3. Prūsų kalboj yra ir skirtingų linksniaivimo bei asmenavimo galinių, pvz. vs. km. deivaus: liet. Dievo (seniau *deivā), lat. Dieva; pr. dauns: liet. davęs (seniau davens), lat. deivis ir t.t. 4. Prūsų kalba turi išlaikiusi ir niekatrąją giminę, pvz. asaran, pedan "žagrė, noragas": liet. ežeras, pėdas, lat. ezers, pēds (bet: rus. ozoro, gr. pēdōn — niekatr. giminės). 5. Nemaža skirtumų i žodyne, pvz. kelan (slav. kolo "ratas"): liet. ratas, lat. rats, pr. emnes (slav. imę, lot. nomen): liet. vardas, lat. vārds ir t.t.

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Vienokie žodžiai — skirtingos reikšmės

Kai kas mano, kad tik anglų kalboje tėra vienaip rašomų tarimų daugireikšmių žodžių. Vienaip rašomų, bet paprastai kiek skirtingai (su skirtinga priegaida) tarimų ir skirtingos reikšmės žodžių yra ir mūsų kalboje. Čia duodu keletą sakinių su tokiais žodžiais (sakiniai mano sugalvoti). Kai kam praverstų tokius sakinius su šiais žodžiais ištarti — patikrinti taisyklą tarimą.

Aušta, švinta diena. Aušta sriuba.

Arklo noragas ne lietas, bet kaltas. Dailidės irankis — kaltas. Kaimynas man kaltas — kaltas.

Pušinė kartis. Jis iš vargo nori kartis.

Laukas veršis. Laukas ir miškas.

Merk viską, valandėlę užmiršk aikš. Merk žlugtą, laikas apsisikalbt.

Vasarojas gražiai plaukia. Baltijoj laivas plaukia.

Rauk linelius, jau laikas. Rauk labiau snukį, ir panėšėsi į nagingę.

Sauk, kad pataikytum į taikinio akį. Sauk vaikus pietų.

Nesuradau tarpo, kur svėrės tarpo.

Renkant varpas, rotušės bokšte skambėjo varpas.

Verk grybus ant siūlo. Verk duris iki galo. Verk, liek asaras. Anis Rukas

Gelžbetonas

Ir vėl techniku rašuose teko skaityti apie gelžbetoną.

Jau esame šioje vietoje rašę, kad esminiai žodžiai mūsų kalboje paprastai keičia antrojo žodžio galūnę — as, -is, pvz. daržingalis (daržinė ir galas), diendaržis (diena ir daržas) ir t.t. Pagal tai turėtų būti ne gelžbetonas, bet gelžbetonis.

Tiesia, ir pastaroji lytis ne visai tėra pritaikyta prie dabartinės mūsų bendrinės kalbos formų. Būtent, pirmoji šio sudurtinio žodžio dalis turi lyti gelž, taigi šaknį žodžio gelžis. Pastaroji lytis yra žemaitiška; vietoj jos bendrinėje kalboje mes vartojame aukštaitinę formą geležis, nors žemaitišką formą yra ir senesnė (plg. latvių dzelzs, prūsų gelso). Todėl ir teikiama geležinkelis, bet ne gelžkelis; pastaroji lytis, nors nevienos estis pasakoma, bet bendrinei kalbai neteikiama.

Plk. J. Ascani išlipa iš savo lėktuvo Detroite po to, kai pasiekė sumutį naują greito rekordą, būtent 628 mylias per valandą.

Burbaitė iš Villa Ballester; inž. L. Stašaitis su šeima; A. Zidelis, J. Janulis, J. Vilimas, A. Korsakas ir Bražėnai su dukra iš Hurlingham; A. Kunigoniai su dukra, Juozas Kriščiūnas ir p-lė Kriščiūnaitė iš Wilde; p.p. Burakai, A. Akelaitis, V. Sikaris, Č. Buividas, A. Biekus, J. Petronis, J. Sudnins, R. Jasulius ir p-lė Grigaitytė; A. Simučiūnas su sūnum, P. Mironai, J. Knapinski, E. Ryliskis su žmona, sūnum ir dukra Rosita — teatro Colon šokėja; Juozas Neniškis su žmona ir dukra studentė Antanina; arch. Algimantas Aušra, p-lė B. Aukštikalnytė, Br. Eidukoniai su dukra; ponia Šimėnienė su dukra Jadze; Kaz. Kaminskas, A. Morkūnas su žmona, dukra ir sūnum inžinierium ir p-lė Sofia Linartaitė; Vyt. Daratėnas, H. Kleinas, Kazlauskas, Karpičius, Smilgevičius; Petras ir Petronėlė Kuraičiai su sūnum, broliu V. A. Sruogai, V. Sviderskas, matininkas Romualdas Kuprevičius, Em. Petraitis, Glavinskas, L. Vaitiekūnas su dukra Jada; p-lė Juana Janauskaitė; R. Šeštokas su ponia, Spartakas Miščiukas, A. Rinkevičius, A. Petravičius su žmona architektė Petravičiūtė, ponia Elena Ešienė, Vt. Gruodis ir p-lė Gruodytė, PLIAS nariai M. Cikota su žmona ir L. Stripinis su žmona p. Kaz. Čuika iš San Carlos de Bariloche ir ponia H. M. Čuikienė iš Buenos Aires; St. Čekauskas ir p-lė Elsa Kairytė, Siminkevičius, koresp. J. Stasiulevičius, arch. H. Stanaitytė-Piačiūskienė su vyru ir keli užsienių spaudos bendradarbiai bei vietiniai svečiai. Nuotraukas padarė fotografai J. Zubrickas ir A. Kirstukas.

PLIAS pradeda trečiuosius gyvenimo metus. Argentinos skyriaus narių eilės, reikia manyti, po tokio gražaus minėjimo žymiai padidės, vystysis reikalingas kontaktas ir kitos organizacijos bei plati Argentinos lietuvių visuomenė parems Vakarų Europoje veikiančią Vasario Sešioliktosios Lietuvių Gimnaziją. —Nadas Giedraitis.

Ruošiamas praktiškas anglų kalbos vadovas

Jau kitą mėnesį ketina pasirodyti du pirmieji sąsiuviniai "Anglų kalbos vadovo", kurį numatoma leisti sąsiuviniais po kelis sąsiuvinius kas mėnuo. Tai žada būti didelis veikalas, susidedas iš trijų dalių (anglų kalbos pagrindų, frazeologinio angliškai lietuviškojo žodyno ir lietuviškai angliškiosios dalies). Ketinama išleisti apie 50—60 sąsiuvinį.

Šis veikalas žada būti ne eilinio pobūdžio vadovėlis, iš kurio teikiama medžiaga paprastai reikiama "kalti" atmintinai, bet savotiškas enciklopedinis šaltinis kasdieninėms šnekamosios ir rašomosios anglų kalbos reikalmams. Jis žada būti naujingas ne tik naujiems ateiviams, kuriems anglų kalba yra gyvenimo būtenybė, bet įdomus ir seniesiems, kurie yra primirę lietuvių kalbą.

Atskirus sąsiuvinius numatoma parduoti JA Valstybės po 60c., tačiau užsisakant ir sumokant už tam tikrą sąsiuvinį kiekį iš anksto, jie kainuos žymiai pigiau.

Platesnių informacijų susidomėjusieji gali gauti leidinyje The Guide to English, 6660 W. 147th St., Box 115 Tinley Park, Ill.

Vieni skelbia, kad tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Paralyžas plinta

Chicagoje ir priemiesiuose užregistruota 13 naujų susirgimų paralyžu. Iš viso ligi šiol šiais metais paralyžiu susirgimų įregistruota 142, tuo tarpu per reitais metais buvo 105. Bet už tai šiais metais temirė šia liga 4, o pernai 7.

Apklausinės firmas ryšium su gembingu

5 didelių firmų atstovai gavo įsakymus stoti prieš didįjį priekusiųjų teismą ir pristatyti savo įstaigų dokumentus. Manoma, kad tos firmos aprūpinamosios gembliams atitinkamomis lošimo priemonėmis. Tos firmos yra: Bentley Murray & Co., Central Printing Co., Rex News Agency, Inc., Personal Business Service, Midwest News Service.

Nuomos perimtą sumą teko grąžinti

L. Moore, 720 W. 37th, ėmė iš savo nuomininko po \$30 per savaitę už apartamentą, kurio aukščiausia nuomos kaina buvo nustatyta \$52.50 per mėnesį. Apylinkės teismas todėl šeiminką nubaudė sumokėti atgal nuomininkui W. Brown \$694.19 ir vyriausybei \$1,388.38.

Žaibas įtrenkė į gazolino tanką

Pirmadienio naktį žaibas įtrenkė į didelį tanką, kuriame buvo 55,000 statinių gazolino, ir jį uždegė Wood River, Ill. Gaisras dar tęsėsi ir antradienį.

Mažiau miršta džiova

1951 m. per pirmuosius šešis mėnesius Chicagoje džiova mirė 20% mažiau negu per tą patį laiką perėjais metais. Šis mažėjimas pastebimas nuo 1922 metų.

1950 m. per pirmąjį pusmetį mirė džiova 603 žmonės, o per šį metų pirmąjį pusmetį — 482. Sveikatos departamentų tarybos pirmininkas Dr. Bundesen sako, jog tas sumažėjimas priklauso nuo didesnio visuomenės susipažinimo su sveikatos dalykais.

1922 m. iš 100,000 žmonių, Chicagoje džiova mirė 78,3, o 1950 m. tik 29,3.

Dr. J. G. VALAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Atidaro ofisą rugsėjo 4 d.

4038 South Archer Ave.

Ofiso valandos nuo 6:30 iki 9:00 pm, išskyrus trečią, šeštadienį ir 4:00 iki 6:00 val. pietų.

Tel.: Yards 7-3526

CONRAD Photo Studio

(lietuvių fotografas)
Specialybė vestuvės.
\$15.00
vertės dovana jaunavė.
džiams, atnešus šį garšimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENG. 4-5883
ENG. 4-5840

CERMAK ROAD

Dantų Laboratorija
DIREKTINIS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4
VALANDŲ LAIKOTARPJE
Individualių dirbtinų dantų, platinų grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
Olympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

LEGULO, Department J.

4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

KITATAUCIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
Jei neatsilepia saukite:
Mes. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis bei operacijas, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika akių akių tyrima, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite slydo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėti skaityti, užteikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nemokės.

Antras aukštas

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtis
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiądieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lukus

LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akinių Egaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien.
Trečiądienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UŽSIENIJSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudegimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perėjimą ligos vadinamos ATLETIC FOOT, sustabdo džiūvimo odos ir porų išsiskyrimą tarpinčių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulos nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstatų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite užsakymą.

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ, BRANGIŲ SIDABRINIŲ, INDŲ, SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ, RADIO IR TELEVIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvas Išsimokėjimas

JOHN A. KASS

4102 ARCHER AVENUE

(prie Mozart Street)

Tel. LAfayette 3-8617

Seniausią Lietuvių Jewelry Krautuvę Brighton Parke

Išsteigta 1915 metais

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Is Stoties W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. Hemlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

DIDINGAS PLIAS DVIEJŲ METŲ VEIKLOS MINĖJIMAS

Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos (PLIAS) Argentinos skyriaus dviejų metų veiklos minėjimas, įvykęs Buenos Aires Lietuvių Klubo patalpose liepos 14, 1951, pasisekė visais atžvilgiais.

Mūsų profesionaliai suartėjo su mūsų industrialistais.

Šeimynos ir pavieniai, rečiau lankanti lietuvių kultūrinius parengimus, įsitikino lietuvių publikos gražumu ir kultūringumu.

Vaisių puošnumas, lietuviška muzika ir lietuviški šokiai ypatingai jaunime uždegė lietuvių pagarbos liepsną.

Inžinierių parengimo pelno paskyrimas Vasario šešioliktosios Lietuvių Gimnazijai Europoje įamžino žestą ir paskatino visą Argentinos lietuvių visuomenę pasekti PLIAS vadovybės kilyn pavyzdį.

Pradėdami minėjimo iškilmę, rengėjai sudarė garbės prezidiumą, pakviesdami scenon generalą T. Daukantą, metalo industrijos atstovą Vladą Urbietį, medžio industrijos atstovą Bronių Eidukonį, popierio industrijos atstovą Vacę Andriušką, Rosario verslininką Antaną Antaną Švarlį, Argentiniams gimusių ir čia aukštąjį mokslo baigusį lietuvių atstovą inž. Praną Krapovicką, moterų atstovę architektę H. Stanaitytę — Piatkovską ir spaudos atstovą "A. L. Balso" red. Kast. Norikų.

Čia pat scenoje, prie garsiosios kalbės, PLIAS Argentinos skyriaus pirmininkas inž. Jonas Ramanauskas perskaitė PLIAS įstatų ir pabrėžė, kad PLIAS nariais gali tapti visi lietuvių technikai, savo mokslo ir darbo pastangų dėka išvystę nuosavas industrijos įmones. Gen. T. Daukantas žodyje pabrėžė Argentinos lietuvių padarytą didelę pažangą, pažymėdamas kolonijos veido skirtingumą tarp dabartinio laiko ir anų laikų, kada jam teko būti Lietuvos pasiuntiniu šioje šalyje. Red. Norkus konstatavo puošnios lietuvių publikos kultūringumą ir džiugėsi lietuvių industrijų ir šeimynų dalyvavimu PLIAS sukakties minėjime ir lietuvių gimnazijos darbo tremtyje parėmimu.

Vėliau scenoje kalbėjo arch. Jonas Steikūnas, inž. J. Ramanauskas ir studentė Antonia

Neniškytė bei architektė H. Stanaitytė — Piatkovska, amerikonišku būdu pardavę porą šampano butelių, vis minėtos gimnazijos naudai.

Orkestras "Baltica" puikiai pasirodė grieždamas suktinį, klumpakojų, noriu miego ir kitus lietuviškus šokus. Orkestro vedėjas Vytautas Balčiūnas dabino muziką lietuviškomis solodainomis per garsialkalbi, dalyvaudamas bankete su sūnu žmona, o lietuvių orkestrų dainininkas L. Subačius pristatė moderniškai orkestro "Baltica" muzikai. Po 3 v. ryto profesorius Edvardas Radionovas griežė pianu solo.

Banketo vakarienė buvo skani ir gausi patiekalais, už ką kreditas priklauso Lietuvių Klubo šeimnininkei gerb. Onai G. Ožinskienė — ir jai gelbėjusioms K. Grebliauskienė ir D. Nardžiūnienei.

Visi PLIAS nariai priiminėjo svečius ir dirbo parengime. PLIAS narius pareiškė noro įsirašyti visa eilė žymių lietuvių industrijų, kurie, nors nėra diplomuoti inžinieriai, bet savo darbo ir mokslo pastangomis sukūrė dideles industrijas įmones. Juk pasaulyje nėra reiki atsitikimai, kad diplomuota dirba nediplomuoto vadovybėje, vienas kitą papildydami, kaip kad savo kalboje pareiškė dipl. inž. Jonas Ramanauskas. PLIAS Argentinos skyriaus pirmininkas.

Apie porą šimtų svečių dalyvavo lietuvių inžinierių bankete: Med. gyd. Dr. Juozas Gintyla su žmona, dukra ir sūnum; inž. Pranas Krapovickas su žmona, uošviu ponu K. Gasevičium, šiemet Buenos Aires universitete humanitarinių mokslų fakultetą baigusiu broliu Petru Krapovicku ir tėvais; inž. Vytautas Gogelis su panele Rimšaitė, V. Rimša su žmona ir aukštąsias prezidentinės fundacijos pareigūnas Jonas Pranskūnas su žmona ponia Rimšaitė-Pranskūniene; Vacys ir Adelė Andriuška; inž. J. Antanina Vaitkevičiai su dukra Vale; inž. S. Kavaliauskas su žmona; inž. B. Baranauskas su žmona; A. Švarlys; arch. J. Steikūnas su žmona; adv. Gudeliūnas su dukra — Argentinos filmų artiste ir p-lė

SKOLINAMI PINIGAI

pirmieji morgičiams ant nuosavybių Chicagoje ir Vakarų Priemiesiuose. \$1,000 iki \$20,000 už 4% į metus ir aukščiau.

Gaukite mūsų NEMOKAMĄ apskaičiavimą

2411 S. 52nd Avenue
Cicero 50, Illinois
37 metai real estate biznyje.
JOHN O. SYKORA
REALTOR
Bishop 2-1613 arba Townhall 3-2453
Gyvos energijos organizacija.

TAUPINTOJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame gerus dividendus. Prienamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus. Parduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visu santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois

Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniai, antradieniai ir penktadieniai nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniai nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiądieniais ir šeštadieniai nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kamps Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniai nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiądieniais visai neatidaro

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Karalių karietos

Po pasaulį besitrūkdamas, dažnai pamatai idomiu dalyku. Stai lankome muzėjų, kurio vietoje stovi karalių karietos, — maždaug 50 jų. Visai išmargintos, pagražintos. Keliauninkų susidomėjimas tomis karietomis gana didelis. Jos primena tuos laikus, kada apie modernią susisiekimo būdą dar niekas ne nesvajavo. Kai jauni buvome, juk ir mums Lietuvoje teko matyti, kaip dideli ponai karietomis važinėjo, sunkinę po keturis ar šešis arklius. Tai buvo didelis dalykas. Karietos mums atrodė ypač labai gražios, o arkliai su jų papuoštais pakinkais — dar gražesni.

Muzėjuje stovinčios karietos visai kitokios, negu tos, kurias teko Lietuvoje matyti. Jos nepaprastai išpuoštos. Visas darbas su nepaprastu rūpestingumu rankomis atliktas. Nuo pat viršaus iki apačios (net ir ratali) viskas papušuota. Jose net įrengtos išvietės, kadangi karaliai ir jų šeimos tekdavo šimtus mylių keliauti. Aišku, juos lydėdavo žemi tarmų, kurie važiuodavo šeimais ir veždavo maistą, virtuvę ir specialią karietą su įrengtu valgomuoju salonu.

Ratų geležiniai ratlankiai turi savotišką "karpas". Anais laikais juos buvo reikalingos, nes keliai buvo minkšti. Tų "karpų" dėka klimatinis vežimas buvo lengviau arkliams vežti.

Kai kurios tų karietų yra tikros "senukės", — jos priskaito 400 metų. Tačiau jos atrodė visai gerai. Matyti, jų dedamos visos pastangos, kad jos tinkamai išsilaikytų. Pakinkai irgi labai tvarkingai yra sukaibinti ant sienų.

Saušnis tie senovės palaikai, kurie priklausė šio pasaulio galūnams. Kur jie dabar? Dulkėmis išvirste. Greičiausiai tas pat atsitiktų ir su jų palaikais, jei bandytume juos pajudinti. Kol jie vietoje stovi, kol jų niekas nejudina, tai atrodo puikiai. Bet jeigu juos reikėtų kur kitur išgabenti, tai visi tie paukuoti dalykai subyrėtų ir pasiliktų tik grūviesių krūva...

Taip tai baigiasi šio svieto "marnasty": iš dulkės kilęs, dūlės vėl tenka pavirsti. Taip atsitinka su žmonėmis, taip atsitinka ir su jų pagamintais daiktais...

Vieni paaugūstinti, kiti pažeminti
Taip, daug tiesos tame yra. Senose raštuose užtikimai žodžiai apie vieną paaugūstinimą, o kitų pažemiminą pritaikomi ir šiandien.

Kai atvykome į Lisaboną, buvo šeštadienis. Vakare prasidėjo paradas, kurį galėjome labai gerai matyti po mūsų viešbučio balkono langą. Susitvarkė iš anks to: patarnautojas, gaves porą skudų, patirpino balkone mums sėdynes.

Prie restorano balkono langų prisirinko gerokas būrys žmonių. Susilaukėme ir mes svečių: atėjo vyrai su dviem jaunom dukterim prie mūsų balkono langų. Kartu su juo atėjo ir tarnas, kuris atnešė jiems vyno ir šanvičių. Vyrai buvo paprastai apsirengę, — ne kiek negeriai už savo tarną. Tačiau buvo lengva atspėti, kuris kuriam tarnauja. Iš judėjimo ir manierų tuoj buvo galima pasakyti, kuris jų yra tarnas.

Balkono langas nedidelis. Žmona ir aš sėdėjome restorano vi duje. Tarp minėto tarno ir manęs užsimėgė kalba. Kalbėjome daugiausia rankomis, nemokėdami vienas kito kalbos. Rodydamas iš savo poną, tarnas paaiškino man, jog tai esąs Italijos karalius Umberto su savo dviem dukrom.

Koks mažas pasaulis, sakau aš jam. Savo laiku teko matyti princą Umberto su karališka uniforma. Tada viskas auko žibėjo. Dabar jis paprastas žmogus, sėdi sau balkone prie lango ir žiūri į parada. O juk buvo laikai, kad jis pats buvo didžiausių paradų objektas. Dabar jis paprastas žmogelis. Tiesa, turi gal kelis tarnus, tai ir viskas. Tačiau niekas prieš jį nesikišia.

Bežiūrint į tą karūnos netekusį poną, prisiminė man dar 1918 m. laikraštis išspausdinta karikatūra. Atvaizdavo toji karikatūra Rusijos carą, kuris jau buvo netekęs sosto. Paprastai apsirengęs, Mikė žiūri į savo paveikslą, kuris buvo nutrauktas dar tuo laiku, kai jis buvo caras, ir pats sau sako: "Nejaugi aš galėčiau taip puikiai atrodyti?" Viršuje padėtas parašas skelbia, kad "drabužiai padaro žmogų arba karalių".

Karikatūroje toks teigimas gal ir tinka, bet jis yra paviršutiniškas.

Amerikos vaikai

Negalima pasakyti, kad Portugalija pasižymėtų kelių gausingumu. Jų nėra daug. Kai sustoji kokiam centre, tai iš ten lengviau norimą vietą pasiekti. Lisabonoje atsidiure, vykome gražiojo uosto pažiūrėti bei po provinciją pasidairyti. Uoste stovėjo Amerikos karo laivai su plevėsuojančia vėliava. Matėsi Amerikos "vaikai" (atsiūt, "boys"), apsirėngę gražiomis uniformomis. Mažų laivelių jie plaukė į krantą. Vadinasi, Dėdė Samas ir čia nesnaudžia: jis žiūri, kad iš jūros neišlįstų raudonasis smakas...

Kitą dieną automobiliumi mes vykome su provincija susipažinti. Matėme puikius senus Portugalijos pastatus. Netikėtai atsirado trys būvėžiniai su Amerikos karais. Paprasti kariai ir karininkai keliavo visi kartu. Jie visi kartu mišėsi ir kartu valgė. Buvo malonu žiūrėti, kai vieną restoraną užplūdo vien tik Amerikos kariai.

(Bus daugiau)

Detroit, Mich.

ŽIBURĖLIO DRAUGIJOS IŠVAŽIAVIMAS

Prieš du metus ir pusę čia susiorganizavo Žiburėlio Draugijos Detroito skyrius. Nors nariais draugija negausi, bet nariai yra darbštūs ir pasišventę labdaros darbams. Jų darbštumą buvo galima pastebėti kad ir pereinant Žiburėlio išvažiavime, kuris įvyko rugpjūčio 5 d. Komisija susidėjo tik iš 3 vyrų: Žiburėlio pirmininko F. Motuzo, Dr. J. Brundzos ir V. Dovydaičio. Kada jie pradėjo ruošti tą šeimynišką išvažiavimą, tai su širdinga pagalba prisidėjo ir kiti valdybos nariai, būtent, A. Naruševičius, B. Keblaitienė ir keletas kitų. O kai dirbama sutartinai, tai nė sunkumų nėra. Kai šį kartą man tenka padėkoti šiai darbščiai ir sumaniam komisijai, tai dar nuosirdniau ačiūoju šiems Žiburėlio nariams ir rėmėjams: didžiausias ačiū priklauso ponomos Dovydaičienei, G. Naruševičienei, Morvai ir Antanui Strazdams, Pranutei Čačkauskienėi, Jurgiiui Augustaičiui, L. Balchunienei, F. Yuzėnui, poniai Rudvilienei ir visiems kitiems, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie minėto išvažiavimo pasiekimo.

Labiausiai priklauso tuo širdingiausi padėka didžiai gerbiamai poniai V. Kriauciūnienėi, kuri jau antra vasara suteikė mums savo jaukią vietą prie ežero kranto nemokamai. Suteikė ne tik vietą, bet ir leido naudotis visais patogumais, šeiminkaujant kaip namie. O kada į privatišką vasarvietę susirenka apie pusantro šimto žmonių, tai jau pėsčakų palėka. Tik tokie žmonės kaip ponai Kriauciūnas gali tą priimti ir pakęsti. Ji atsikvieta iš tremties ketelį dešėtytį tremtinių, ir visi su rado motinišką ir šiltą prieglaudą josios namuose.

Mums yra labai gaila prisiminti, kad jau nebėra gyvųjų tarpe pono Kriauciūno. Praeitą metą Žiburėlio parengime ir jis kartu dalyvavo bei pietavo su svečiais. Siemet jau amžinai išlisi Lietuvių Tautinėse Kapinėse Chicagoje.

Taipgi priklauso didelė padėka visiems svečiams, Žiburėlio šeimoms ir parėmėjams, atsilankiusiems ir parėmėjams, Žiburėlio šeimoms, labiausiai tu, kurie vėliau atvyko ir mažai ko begavo pietų. Vietoj priekabų (kaip dažnai pasitaiko) jie pareiškė savo pasitenkinimą ir dar ačiavo. Jų toks nuosirdumas ir susidėjusios padėties supratimas buvo tikrai malonus.

Žiburėlio valdyba ir rengėjai taria nuosirdnią padėką Naujienoms, Keleiviams ir Tėvynai už su teikimą visų mūsų parengimams ir išvažiavimams garsinti. Tik su visų čia suminėti pagalba galime pasidžiaugti pasekmėmis. To dėka ir vėl galėsime suteikti vienam kitam reikalingą pašalpą. O tu reikalingų paramos yra labai daug.

B. Keblaitienė

GARSINTIS "NAUJIEŅOSE" APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, žemė—Pardavimui
TIKRI BARGENAI NESIVELUOKITE!
MATYKITE JUOS ŠIANDIEN!
CICERO—Arti Cermak Rd. ir Central. 5 kamb. mūr. bungalow. Karštu oru šild., 2 karų gar. Lotas 30x125. Tuoj įėjimas. Holland furnas. \$15,500
CHICAGO—18th Pl. ir Leavitt. Mūr. ir medžio 2 flatai po 5 kamb. 2 flatai po 4 kamb. \$8,500
CICERO—Tik 1 blokas iki Cermak Rd. Kamp. 4 apt. mūr. 2 apt. po 5 kamb., 2 apt. po 4 kamb. Apšildomi. Kaina \$33,000
CHICAGO—Cermak Rd., arti Pulaski. 2 flatų mūrinis 6 ir 6 kamb. Sklepas. Karštu vandeniui alyva šildomas. 2 mašinu garažas. Kaina \$17,000
CICERO—51st Ct. arti 14th St. 2 flatų mūr. 6 ir 6 kamb. Garu alyva šildomas. Pilnas sklepas. 2 mašinu garažas.
CICERO—25th St. arti 50th Ave. 4 flatai. \$16,500
CHICAGO—Wood arti 47th. 4 flatų mūrinis. Garažas \$11,500
LYONS—44th Ct. 4% kambarys namas. 1 m. senumo. Karštu oru alyva šildomas. Comb. "storms and screens". Kabinėtinė virtuvė. \$15,900
CHICAGO—Richmond St. arti 51st St. Pajamų mūr. bungalow. 5 kamb. 1-me aukšte, 4 kamb. apt. pastogėje. Kabinėtinė virtuvė, uždaryti porčiai, 2 karų gar. Holland furnas. Vandens šildytuvai. Pilnas beismontas. Žeminiui langai ir sienelės. Kaina \$19,800
FOX RIVER Heights, Ill.—5 kamb. išsiuštis metams namas. Lotas 120x100. Vaisių medžiagai. Kaina \$4,600
CHICAGO—Tripp Avenue arti 14th. 4 flatų mūrinis po 4 kambarys kiekvienas. Pilnas beismontas, pastogė. \$16,700
WILMINGTON, Ill.—160 akrų farma, 7 kamb. stuba. \$17,000
CHICAGO—Morgan arti 33rd. 3 aukštų mūrinis. Krautuvė ir 5 flatai. Pilnas sklepas. \$19,250
CHICAGO—Kilbourn Ave. arti 14th St. 5 kamb. med. katedžius ir 2 kamb. apt. sklepe. Cementinis pamatas. Karštu vandeniu alyva šild. Didelis 2 aukštų mūrinis garažas išnuojamas už \$75. Kaina \$8,300
CICERO—26th St. arti Austin Blvd. 3 mūrinės krautuvės, viena yra tušti. \$19,800
CHICAGO—Blue Island Ave. arti 19th St. 3 aukštų mūrinis. Krautuvė ir 4 flatai, 2 aukštų 2 karų mūr. garažas. \$16,500
CHICAGO—Ashland arti 56th. 3 mūr. krautuvės. Viena yra tušti. Kaina \$27,500
LaCROSSE, Ind.—80 akrų farma ir 6 kamb. namas. \$16,500
CHICAGO—Tripp Avenue arti 15th St. 3 flatų mūr. Vienas flatas tuščias \$16,500
CHICAGO—Albany arti Cermak. Mūr. biznio nuosavybė; krautuvė ir 5 flatai. Krautuvė yra tušti. \$19,800
CAMP LAKE Gardens, Wis.—Medinis katedžius ir rakandai. Yra arti Antioch. \$4,500
CHICAGO—Trumbull arti 57th St. 5 kamb. mūrinis bungalow. Taipgi 1 kamb. pastogėje. Karštu vandeniu alyva šildomas. Venetiniai blinds. \$18,000
CHICAGO—Pulaski arti Cermak Rd. 2 aukštų mūr. biznio nuosavybė. Krautuvė ir 6 kamb. užpakaly, 6 ir 4 kamb. antrame aukšte. Karštu vandeniu alyva šildoma. Naujas boileris, 2 karų mūrinis garažas. \$22,000
CICERO—2 flatai ir "klepas", mūrinis. 2 blokas iki "L". 5 ir 5 kamb. Karštu vandeniu šild. abudu flatai. Auto. vandens šildytuvai. Žeminiui langai ir sienelės; 2 karų garažas. Galima tuoj užimti 1-mą flatą. \$16,700

JOHN O. SYKORA REALTOR

2411 So. 52nd Ave., Cicero
Shop 2-1613 ar TO 3-2453
Gyvos Energijos Organizacija.

BARGENAI PARDAVIMUI
BERWYN: Namas su 2x6 ir 2x3 kambarių butais; 2x6 kambarių butai dabar tušti. Greitai pirkėjui už \$25,000.00.
87th PLACE EAST, CHICAGO: 6 kambarių mūrinis bungalow, tile stogas. Greitai pirkėjui kaina yra \$18,500.00.
CHICAGO: Namas, taverna ir 7-nių kambarių butas. Tuoj galima užimti. Greitai pirkėjui — \$14,500.00.
EDEN RADIC, Realtor
3153 West 26th Street
Tel. Bishop 7-0927

BARGENAI Taverna ir geras mūrinis namas. Yra miegamieji kambariai ir lunchroomis. Netoli dirbtuvių. Sautite: Portsmouth 7-9745.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

CENTERLESS GRINDERS

DAY AND NITE SHIFTS — IMMEDIATE OPENINGS
A well established mfg. company is seeking the services of several centerless grinder men with 10-15 years shop experience. We want the best men in the city and are willing to pay for them

Steady work. — Good working conditions. — Top wages.

CALL OR WRITE

HUNT SCREW AND MFG. CO.
1534 W. VAN BUREN CH 3-2211

REIKALINGAS BUCĖRYS

Gera alga
pastovus darbas.

NEW LIFE
DELICATESSEN
3331 So. Halsted St.
Tel. Yards 7-5742

Building cleaners

Steady, reliable men
needed for cleaning
and utility work
Good starting rates. Time
and one half for overtime.
Ten percent bonus for
night work.

APPLY

Employment Office
Open Weekdays
including Saturday
8:15 am to 5:00 pm
WESTERN
ELECTRIC
Cermak & Cicero Ave.

AMBITIOUS
MECHANICALLY
INCLINED
YOUNG MAN
To Learn
a well paying trade

85 W. Harrison

PRESSER

FOR MEN'S CLOTHES
Also to do light mending.
Hours 10 A. M. to 7 P. M.
Salary \$200 per month.

PRIVATE CLUB

UNIVERSITY CLUB
79 EAST MONROE

MEN

Mechanically inclined to
train for installation and
service work for national
office machines manufacturer. This is an excellent
opportunity for a man who
is interested in his future
and security. Interviews by
appointment only.

Phone ANdover 3-2381

MR. WATKINS.

REAL ESTATE FOR SALE

Nami, žemė—Pardavimui
8 KAMBARIŲ rezidencija, 954
W. 95th St. 125x160 pėdų lotas. Automatiškas alyva karštu vandeniu šildymas, elektros vandens šildytuvai. Apdaryti porčiai, 2 karų garažas, vaisiniai medžiai, vištininkas. Galima paskirstyti kaip pajamų nuosavybę. Lietuvių apylinkėje. Kaina \$17,500. BEverly 8-4227.

Pardavimui 7 kambarių Ranch type, neužbaigtas namas. Norint galima persikirti į du butus po 4 kambarius kiekvieną. Taipgi 8 lotai įskaitomi su namu. Metiniai takai apie \$87.00. Viena mylia nuo Milwaukee gelžkelio stoties, kur 20 traukinių pereiną į dieną į Chicago. Nuosavybė yra Village of Fox Lake, Ill. ant Maple ir Railroad Avenue. Kaina greitai pardavimui tik \$14,700. Namas parduodamas visiškai furniruotas. Sautite: Fox Lake 7-1201.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

SALES MEN

WE NEED (3) MEN
for our expansion program.
Men with sales experience
preferred.
Drawing accounts to those
that qualify.

See Mr. Irvin

LINDSAY AUTOMATIC SOFT
WATER COMPANY

18007 Harwood Ave.
HOMewood, ILL.
Homewood 1608.

GENERAL OFFICE CLERK

Must type
Excellent future.

NEvada 2-3131
after 6 p. m.

CARPENTERS ROUGH

Inside work.

Phone:

BRunswick 8-4700

REIKIA patyrusių langų plovėjų. Aukščiausia alga. Kreipkitės nuo 9:30 iki 1 val. Individual Window Cleaning, Inc., kambarys 529, 2400 W. Madison St. HAYmarket 1-7505.

Reikalingas bartenderis, nevedęs, pragyvenimas ant vietos, ir kad kalbėtų pilnai angliskai. Geras atlyginimas geram žmogui. AL'S TAVERN, 2119 So. Halsted Street.

DRY CLEANING ROUTE MAN
Geras pastovus darbas, geram pardavėjui. Alga ir komisas \$70 — \$80 į savaitę.
DOERING CLEANERS
12215 So. Western Ave.
Blue Island, Ill.

HELP — MALE-FEMALE
Darbininkų. Darbininkų Reikia

MEN OR WOMEN

For steady cleaning work.
GOOD WAGES.

Meals and other benefits.

SEE MR. LOEB
afternoon.

SOUTHSHORE
COUNTRY CLUB

HY 3-8000

FURNITURE - FIXTURE
Reikia Rakandų

Pardavimui 5 kambarių namų rakandai. Apleidžia miesta. Bargas. 909 W. 34th Place.

Skubiai reikalingi krautuvei ir 4 kambarių butui vartoti baldai. Taip pat reikalingas laikrodininkas ir rašomųjų mašinelių mechanikas. Siulyti nuo 7 iki 9 valandai vakaro. Telefonas: FRontier 6-3387.

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę

arba bathroom su steel wall tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė—kreditas.
HEmlock 4-3200

Trumpai apie gamtą

Dešramedis

Floridos valstybėje, važiuojant naujuoju "Overseas" vieškelio į Key West, kiekvienas gali matyti keistus medžius, vadinamus "dešramedžiais". Ne medžiai ar jų lapai keisti, bet ant ilgų virvių pakibę, kaip ilgos, storos dešros, vaisiai. Šie vaisiai atrodo, kaip senoviško laikrodžio "svarsčiai". Šie vaisiai labai sunkūs. Jų žievė tokia stora ir kieta, kad tikrai puiklu tegalima perplauti. Vaisius sveria nuo 5 iki 12 svarų, jo ilgis—nuo 1 iki kelių pėdų. Ant vieno medžio šių keistų vaisių būna taip daug, kad nesimėgi nei medžio kamieno. Šis medis yra atvežtas iš Afrikos. Afrikoje jis auginamas dėl vaisių.

(3).

Didžiausias paukštis

Afrikos Strutis yra didžiausias paukštis. Sveria iki 300 svarų. Kai ištisia kaklą, tai aukštis esti 8 pėdų. Šiaip ramus, bet įerzintas, gali savo nagais perskrosti žvėrį arba žmogų.

VISI SUSIPRATĘ LIETUVIAI
SKAITO "NAUJENAS"

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKALINGA MERGINA
ar moteris už pardavėją maisto krautuvėje.
Turi kalbėti lietuviškai ir angliskai.
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street.

BONNAZ embroidery machine
operators — Best working conditions. Hochsinger, 672 Rush St. Superior 7-0841.

FOR RENT — Rendrai
PROFESSIONAL APT available immediately 2 rooms with closet space. Low rent. Centrally located in business district. North West suburb. Must be seen to be appreciated. For further information call Mr. Heuer Newcastle 1-2012.

RENDON furniruotas kambarys su virtuvės privilegijomis. 3261 SO. HALSTED ST.

Marquette Parko apylinkėje nuomojamas kambarys. Galima naudotis virtuve. Apšildomas. Sautite WALbrook 5-5077.

Furniruotas kambarys su virtuvės privilegijomis. 3408 So. Western Ave. Tel. Yards 7-7493

RENDUOJU kelis kambarius šeimai ar pavieniams, galės naudotis virtuve, atskira vonia ir kitais buto patogumais. Sautite vakarais telefonu: ESTebrook 8-4883

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

TELEVIZIJS IR RADIO
Taisyimas — Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887
DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

TUCK POINTING
Langų "Coulting" — kaminius taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apsaikavimams. Pašaukite GUS G. JENES
3504 So. Halsted St.
Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYJE
Atnaujiname nusidėjusių namų, pripildome lietaus išplautus plytų tarpus. Taip pat pataisome kaminius ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lietuvis. Reikalui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS
Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MASINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apsaikavimams. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING
MACHINE COMPANY
4222 1/2 Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847

METRICK'S
PAINT STORE
LONDON AND SON, INC.

naujoje vietoje:
3414 W. ROOSEVELT RD.
KEDzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE

Dutch Boy House Paint.
Metrick's Standard House Paint
White and Gray—\$3.89 galonas.

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežiniai

A & C
MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi
dilyčiai.

PROTECTION PRODUCTS CO.
2637 West Polk St.

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpulic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidare ofisa
10748 So. Michigan Ave.
Tel. WATERfall 8-3060
Prima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v.,
išskiriant šeštadienį ir sekmadienį.
Seštadienį, pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036

Rezidencijos BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak.
Seštadienį nuo 2 iki 4 po pietų
Trečdieniais pagal susitarimą

</